

PROVINCIALE STATEN VAN GRONINGEN
VERGADERING VAN 18 FEBRUARI 2015

1.	Opening en mededelingen	2
2.	Regeling van werkzaamheden en vaststelling agenda	2
3.	Bespreekpunten	3
A.1	Voordracht van Gedeputeerde Staten van 16 december 2014, nr. 2014-51713, EPC, betreffende het programma van de Economic Board in het kader van de aardbevingen en bijbehorend financieel arrangement, inclusief bijlage (75/2014).....	3
A.2	Verzoek Huis voor de Sport (op verzoek van GroenLinks en CDA)Brief van Gedeputeerde Staten van 16 december 2014, nr. 2014-51.729/51/A.15, ECP, betreffende reactie op de brief van het Huis voor de Sport Groningen d.d. 9 oktober 2014, over extra middelen voor bewegen en sport.....	13
4.	Hamerstukken	26
5.	Ingekomen brieven	27
6.	Notulen vergaderingen Provinciale Staten van 5 november 2014 en 10 december 2014.....	29
7.	Kortetermijnagenda volgende cyclus commissievergaderingen.....	29
8.	Sluiting	29

PROVINCIALE STATEN VAN GRONINGEN VERGADERING VAN 18 FEBRUARI 2015

Voorzitter: M.J. van den Berg, commissaris van de Koning

Griffier: mevrouw H. Engels-van Nijen

Aanwezige 36 Statenleden: N. Bakker (VVD), B. Batterman (PvdA), J. Batting (PvdA), mevrouw S.M. Beckerman (SP), mevrouw A. Beenen (PvdA), P.H.R. Brouns (CDA), L.A. Dieters (PvdA), mevrouw G. van Galen (GroenLinks), mevrouw P. de Graaf-Drijvers (D66), mevrouw S.J.F. van der Graaf (ChristenUnie), mevrouw D. Gruben-Abbas (PvdA), mevrouw A. Hemmes (SP), mevrouw N. Homan-Brinkman (GroenLinks), W. Hut (VVD), M.W.H. Jansen (PVV), A.J.M. van Kesteren (PVV), F.A.M. Keurentjes (CDA), mevrouw A.G. van Kleef-Schrör (CDA), S.J. Krajenbrink (CDA), J.H. Mastenbroek (SP), J. Meesters (VVD), H. Miedema (GroenLinks), mevrouw I.P.A. Mortiers (PvdA), M. Oosterhuis (VVD), D. Ram (PVV), R.D. Rijploeg (PvdA), R.J. Schoenmaker (PvdA), G.J. Steenbergen (ChristenUnie), J.W.M. Veerenhuis-Lens (Vrij Mandaat), A.B. Vink (VVD), R. Visser (PvdA), J.D. de Vries (D66), J. Wolters (SP), mevrouw K. de Wrede (PvdA), mevrouw E.M. Wulfse (VVD), T. Zwertbroek (D66)

Afwezig: C.M. Bezuijen (SP), R.H. van der Born (ChristenUnie), mevrouw K.A. Hazewinkel (PvdA), R.M. Knegt (CDA), H.J.B. Spoeltman (PvdA), J.L. Swierenga (Fractie Swierenga), mevrouw G. Uldriks-Van der Wielen (PvdA)

Aanwezige leden Gedeputeerde Staten:

mevrouw M. Besselink, M. Boumans, mevrouw Y.P. van Mastrigt, W.J. Moorlag, H. Staghouter, B.S. Wilpstra

1. Opening en mededelingen

De VOORZITTER: Dames en heren, mag ik u vragen uw zetels in te nemen? Ik open de vergadering.

Welkom aan de gasten van de Staten, ook op dit wat bijzondere uur van de Staten. Normaal zitten we op de woensdag hier al om half tien 's ochtends. Maar dit is een extra bijeenkomst. Uw gastheer is de heer Jan Hein Mastenbroek van de SP-fractie in deze Staten en die zal ongetwijfeld – ik zag hem daarstraks al bezig, hij zit zelfs eventjes tussen u in, zie ik nu – ervoor zorgen dat u op heldere manier een idee krijgt wat er zich hier afspeelt, hoe dit gebouw in elkaar zit en hoe wij hier met elkaar genieten van een Statenzaal met een democratische geschiedenis van 400 jaar. U allen een heel interessante middag toegewenst.

Afwezigheidsmeldingen zijn ontvangen van de heren Spoeltman, Bezuijen, Van den Born, Knegt en Swierenga en van de dames Uldriks en Hazewinkel. Ben ik compleet of zijn er nog meer meldingen? Niet? Dan houden we het hierbij.

2. Regeling van werkzaamheden en vaststelling agenda

a. Behandelvoorstellen

De VOORZITTER: Dan hebben we als spreektijdvoorstel 4 minuten per fractie en dat betekent 15 minuten voor het College. Dat is natuurlijk exclusief de interruptietijd, maar die moeten we ook enigszins beperkt houden zodat we de stampot wel kunnen halen vanavond.

U ziet hier een cameraman rondlopen en denkt: we komen allemaal op camera. Dat is waar als het om het beeld gaat. De NOS is zo vriendelijk om ook van ons, net als van andere Staten, beelden te schieten die zij weer gebruikt later bij andere items rond de Statenverkiezingen. Het gaat dus hier niet om een actuele, op de inhoud gerichte reportage. Tenzij er natuurlijk iets heel spannends gebeurt, dan zal de NOS onmiddellijk alsnog live uitzenden, neem ik aan. Maar daar moet je ook niet altijd op uit zijn.

Zonder beraadslaging of stemming wordt ingestemd met het voorstel.

b. Vaststelling agenda (A- en B-lijst)

De VOORZITTER: We hebben twee punten op de agenda staan, omdat we een gerichte en relatief beknopte middagagenda hebben: het Programma van de Economic Board, dat u voorbesproken hebt in de commissie van de Staten, en het verzoek van het Huis voor de Sport.

We hebben ook nog een toevoeging aan de hamerstukken. Die ga ik nu niet allemaal opsommen, daar komen we straks nog wel op. Maar eentje daarvan is in de vorm van bekrachtiging van geheimhouding. Daar zijn we hier met elkaar altijd wel specifiek in: is dat nou wel nodig en waarom? Het betreft hier een bijlage bij de voordracht over het Projectplan Blauwestad en conform de procedure bij geheime stukken dient zoals u weet geheimhouding, na bekrachtiging door het College, in de eerstvolgende Statenvergadering ook bekrachtigd worden door de Staten. Het gaat alleen om de bijlage voor het goede begrip. En ik kom daar straks bij dat punt nog even op terug om uit te leggen wat nu specifiek de argumentatie is en dan zult u wel horen dat we dat een hele reeks van keren gedaan hebben om specifieke redenen van financieel belang voor de provincie. Daarom kondig ik dat nu alvast aan, omdat ik weet dat het voor ons een belangrijk element is.

Zonder beraadslaging of stemming wordt ingestemd met het voorstel.

3. Bespreekpunten

A.1 Voordracht van Gedeputeerde Staten van 16 december 2014, nr. 2014-51713, EPC, betreffende het programma van de Economic Board in het kader van de aardbevingen en bijbehorend financieel arrangement, inclusief bijlage (75/2014)

De VOORZITTER: Ik begin bij de eerste spreker van de Partij van de Arbeid en ik zie dat de gegadigde daarvoor de heer Rijploeg is. Gaat uw gang.

De heer RIJPLOEG (PvdA): Achter de schermen is hard getrokken vanuit de provincie en door andere krachten in dit gebied om wat te doen aan de talloze problemen die te doen hebben met de aardbevingsproblematiek. Veel is inmiddels bereikt, maar we zijn er nog lang niet. Een van de stappen die daarin is gezet, is de Economic Board. Het kan een belangrijk instrument zijn, als dat goed wordt uitgevoerd – daar hebben we ook wel vertrouwen in als Partij van de Arbeid. De Board voert een stukje industriepolitiek en die industriepolitiek is altijd nodig als grote economische veranderingen plaatsvinden. Dan is het altijd de overheid die doorslaggevende investeringen moet organiseren. Andere voorbeelden zijn daar zo niet van: dat is in de jaren dertig van de vorige eeuw gebeurd, dat is in de negentiende eeuw bij elke overgangsfase gebeurd. Steeds is het weer de overheid die de boel oplost, die de problemen die een nieuwe fase met zich meebrengt, niet tot een succes kan maken, maar wel door investeringen op te lossen die fase tot een 'knaller' maakt. Dat moet ook nu gebeuren. En in Groningen komen daarbij de aardbevingsproblematiek en de werkloosheid bij, die hier nog steeds hoger is, al hebben we veel bereikt en is het hier minder ernstig in verhouding met de rest van het land. Maar toch: er is veel te doen.

We kunnen met dit instrument heel veel banen scheppen, in het bijzonder daar waar dat te maken heeft met aardbevingen en de energietransitie. Want we moeten als het ware in Groningen erop anticiperen in de notie dat het anders kan, dat we zonder gas kunnen en dat we laten zien aan de rest van het land en aan Europa om van het gas af te gaan. Wij laten daarmee zien dat dat kan en dan kunnen we ook nog sneller naar beneden met die gaswinning dan anders mogelijk was geweest. En dat moet en dat kan.

Ik wil nog twee suggesties meegeven die voor de Economic Board van belang zijn. Dat is samenwerking met onderwijsinstellingen zoals Entrance en andere zaken die met onderzoek betreffende de energiesector te maken hebben. En een daarvan zou zijn dat wij over moeten schakelen op ander gas, omdat we er niet in één keer af kunnen. Het gaat om gas dat een hoogcalorische waarde heeft. En dat kun je op twee manieren doen: dat kun je bijmengen, maar je kunt ook de apparatuur aanpassen. En in het bijzonder in de industrie zou daar wel eens grote kansen kunnen liggen om daar als Groningen vooraan te komen, zodat onze industrie branders en systemen heeft die met verschillend gas om kunnen gaan dat de ene dag niet dezelfde kwaliteit heeft als de andere.

Een ander punt dat ik mee zou willen geven is: werk samen met de bevolking van Groningen. Gebruik de inventiviteit die daar is. Gebruik de energiecoöperaties, gebruik andere initiatieven om al die inventiviteit te organiseren, te bundelen, te enthousiasmeren en aan te zwengelen tot een

economische waarde voor Groningen, opdat iedereen kan meedoen in zowel Oost-Groningen als de rest van het gebied in het noorden. Wat wij laten niet zoals D66 de mensen in Oost-Groningen achter, die voor D66 alleen maar lui en lamleidend zijn.

Mevrouw WULFSE (VVD): Een korte bijdrage van de VVD, het meeste heb ik in de commissie gezegd. En we hebben straks ook nog een *maidenspeech* in onze fractie, dus die persoon willen we ook het woord gunnen.

'*Compensatie van een waardebalans*', lezen we in de stukken. Dat heeft natuurlijk te maken met de relatie met de aardbevingen en wat we doen kunnen om te compenseren – of, zoals mijn collega van de Partij van de Arbeid zei, om waarde toe te voegen. Nou, die economische stimulans is daarin wezenlijk en het zal u niet verbazen dat wij dat als VVD ook heel belangrijk vinden. We hebben gelezen dat in de doelen staat: verhoogde arbeidsparticipatie, verhoogde bedrijfsmatige activiteit en nieuwe werkgelegenheid. Nou, dat zijn prachtige doelen.

In eerste instantie zouden we de middelen in een aantal tranches uit handen geven, maar dat is veranderd: er wordt nu gevraagd om het hele bedrag in één keer ter beschikking te stellen. En u mag gerust weten, College, dat kost ons enige moeite. We moeten wel loslaten in vertrouwen, maar wij vinden dat lastig. En waarom vinden wij dat nou lastig? Omdat het om overheidsgeld gaat en omdat er geen prestatieafspraken gemaakt zijn en er geen meetbare resultaten op papier staan. En die willen wij wel zien als het gaat om die arbeidsparticipatie en die verhoogde bedrijfsmatige activiteit. Dus wij hebben eigenlijk één vraag aan het College: hoe gaat u er nu voor zorgen dat als we over een jaar naar het programma kijken, we dat vertrouwen 100 procent hebben, dat de Economic Board dat verdiend heeft. En hoe zet u via uw toezichtsrol daarop in? Kunnen wij het aan u overlaten om daarop te vertrouwen?

De heer WOLTERS (SP): We spreken vandaag over de voordracht met betrekking tot de Economic Board. We hebben daar in de commissie ook al over gesproken en daarin hebben we aangegeven dat we daar toch graag in de Staten nog wel wat over willen inbrengen.

Laat ik beginnen te herhalen dat we de presentatie van de heer Sieger Dijkstra inspirerend vonden en dat we waardering hebben voor wat de commissie in korte tijd heeft gedaan. Wat ons betreft mag de Economic Board dan ook snel verder op de ingeslagen weg en zelfs wel wat actiever dan de commissie van plan is. Want wat onze fractie betreft mag de Economic Board ook zelf initiatieven ontplooiën en hoeft ze zich niet te beperken tot verbinden, afstemmen, bij elkaar brengen en welke fraaie termen we nog meer daarbij kunnen bedenken. Dus ook eigen initiatieven van de Board zouden best kunnen wat ons betreft. De heer Dijkstra heeft in de pers al laten weten dat de politiek vertragend werkt. Ja, dat is de democratie: die kost wat tijd maar dat is niet anders. Onze fractie is er zeker niet op uit om verdere vertraging te veroorzaken.

Toch kunnen we niet zomaar akkoord gaan met de voordracht van het College. De laatste tijd hebben als Staten wel eens geconstateerd dat te vaak geld beschikbaar wordt gesteld zonder dat voldoende helder is wat ervan verwacht kan worden. We hebben afgesproken dat we daar wat alerter op zullen zijn, we zullen controleren of er wel duidelijke afrekenbare doelen worden gesteld die SMART zijn geformuleerd en daarbij zal periodiek worden bekeken of deze doelen wel zijn gerealiseerd. Ik herken me daarbij een beetje in de woorden van mevrouw Wulfse daarnet. Ja, en daar gaat het wat ons betreft toch een beetje fout hier. We stellen 32,5 miljoen euro vanuit de provincie beschikbaar, we hebben ook wel enig idee in welke richting de commissie dit denkt te gaan besteden, maar meer eigenlijk ook nog niet.

En ook het besturingsmodel, de governance, is wat ons betreft bepaald niet optimaal. Toen het plan voor het opzetten van een Economic Board ruim een half jaar geleden voor het eerst ter sprake kwam hebben we al onze twijfels geuit. We spraken van een aantal toppers uit het economische veld die de Board zouden moeten trekken. We voorzagen toen een exclusief clubje dat een forse pot geld zou mogen verdelen en daar hadden we grote twijfels bij. Vandaar dat we toen ook gezegd hebben dat voor we geld ter beschikking zouden stellen, we wat duidelijker willen krijgen welke plannen er zijn en wat het besturingsmodel daarbij wordt. Die duidelijkheid is er nu deels, maar wat ons betreft nog niet zodanig dat we zomaar akkoord kunnen gaan. Dat Kamp aarzelde en ook voor wat vertraging gezorgd heeft kon wel eens dezelfde oorzaak hebben als onze bedenkingen, namelijk of je dat allemaal zomaar moet vrijlaten. Het is een leuke combinatie: Kamp en de SP maar in dit geval kon het wel eens zo zijn dat we er op een beetje dezelfde manier hiertegen aankijken.

Tegelijkertijd willen we ook dat de Economic Board zo snel mogelijk aan de slag gaat. En daarom hebben we twee voorstellen van onze kant om de voordracht ook voor ons acceptabel te maken en die geen vertraging op hoeven te leveren. Eén abonnement op de voordracht waarbij we net alle middelen direct beschikbaar willen stellen, maar om te beginnen een substantieel deel, te

weten 17,5 miljoen en de resterende 15 miljoen in twee tranches van 7,5 miljoen per 1 januari 2016 en 1 januari 2017 waarbij nog nader vast te stellen resultaten dienen te worden gerealiseerd. Dat geeft ons toch enige mogelijkheid tot sturing op wat de Economic Board doet. Tegelijkertijd kan zij wat ons betreft dus wel gelijk aan de gang omdat er wel meer dan de helft van het geld meteen ter beschikking gesteld wordt.

Mevrouw HOMAN (GroenLinks): Volgens mij krijgen wij dan straks een motie onder ogen als ik dat zo hoor. Maar dan rijst bij mij wel een praktische vraag: hoe moeten we gaan beoordelen of de Board voor de tweede of derde tranche in aanmerking zal komen?

De heer WOLTERS (SP): Ik zou zeggen: wacht u even mijn motie af, want daarin heb ik expliciet aangegeven hoe we dat zouden willen laten realiseren.

Dit is een amendement, dat geef ik aan u, voorzitter. En dan kan ik gelijk door?

De VOORZITTER: Ja, dit is amendement 1 en dat wordt gelijk verspreid. Gaat u voort.

De heer WOLTERS (SP): Daarnaast hebben we een motie waarin we het College vragen in overleg te gaan met de partners om een voor ons acceptabelere organisatievorm te realiseren. 'In overleg gaan met de partners' betekent dat we dat niet als een harde eis formuleren maar toch wel een oproep daartoe doen aan ons College om daar nog eens met de partners over in overleg te treden. Wij vinden het namelijk niet ideaal zoals het nu geregeld is. Dat is motie 1 en die is mede ondertekend door Vrij Mandaat.

De VOORZITTER: Dat is de motie met nummer 1, getiteld 'Aanpassing governance Economic Board', ingediend door de fractie van de SP, mede namens Vrij Mandaat:

'Provinciale Staten van Groningen, in vergadering bijeen op 18 februari 2015,
Constaterende dat

- vanuit de provinciale middelen 32,5 miljoen euro wordt verstrekt aan de Economic Board;
- tegenover deze forse financiële bijdrage slechts marginale mogelijkheden zijn ingebouwd om sturing te geven aan de bestedingen van deze middelen;
- de Provinciale Staten streven naar duidelijke en afrekenbare doelen bij projecten waar vanuit de provincie middelen aan beschikbaar worden gesteld;
- deze doelen bij de plannen van de Economic Board vooralsnog ontbreken;

Van mening zijnde dat

- het gewenst is dat de organisatie en governance van de Economic Board zodanig vorm krijgen dat de provincie een grotere invloed heeft op de besteding van de beschikbaar gestelde middelen;
- het gewenst is dat de Provinciale Staten volgens een vaste systematiek en met een vaste frequentie worden geïnformeerd over de activiteiten en behaalde resultaten van de Economic Board;
- het gewenst is dat de Economic Board komt tot het formuleren van meetbare en in de tijd vastgestelde doelen;

Roepen het College van Gedeputeerde Staten op om

1. in overleg met de partners te komen tot aanpassingen van de organisatie en de governance van de Economic Board zodanig dat de bovengenoemde gewenste invulling zoveel mogelijk wordt gerealiseerd;

En gaan over tot de orde van de dag!

Mevrouw WULFSE (VVD): U was zo vriendelijk om die motie al eerder rond te sturen, dus daarom kan ik nu zogenaamd heel adequaat erop reageren. We hebben er dus even over kunnen nadenken. Maar u constateert een aantal zaken: nou, daarin zie ik al dat u een directe sturing wilt, dus een directe invloed op hoe het geld besteed moet worden. Daar verschillen we van mening over: wij denken dat het bedrijfsleven dat wel kan. Maar feitelijk zegt u bij 'Van mening zijnde dat' dat de organisatie moet veranderen en wel dat de provincie in de organisatie van de Economic Board een grotere rol moet spelen. Hoe ziet u dat zo voor zich? Dat de Economic Board een soort onderafdeling van de provincie moet worden? Want we gaan nu toezichthouden, maar hoe ziet u dat voor zich?

De heer WOLTERS (SP): De Board zal zeker geen onderdeel worden van de provincie – dat bepleit ik zeker niet. Wat ik nu zie is dat de enige sturing bestaat uit vier commissarissen van wie een vanuit de provincie, vanuit de gemeenten, vanuit de NAM en vanuit het ministerie van Economische Zaken met

daarnaast een onafhankelijke voorzitter. Ja, het enige dat die Raad van Commissarissen gaat doen is dat jaarplan gaan beoordelen. Ik zou het toch op zijn minst wenselijk vinden dat wij bijvoorbeeld zo'n jaarplan ook hier kunnen bespreken en in kunnen brengen wat wij ervan vinden. Dat vind je in het stuk totaal nog niet terug. Dus ik vind ook dat, zonder dat het meteen een onderdeel van de provincie hoeft te worden, er wel het nodige aan verbeterd kan worden.

We hebben nog een motie die alleen zinvol is als het amendement aangenomen wordt. En dat is waar mevrouw Homan naar vroeg: hoe bepaal je nou wat voor eisen je wilt stellen? Die eisen schud ik ook niet uit mijn mouw, dus die motie bepleit nu te komen tot c.q. draagt het College op vóór 1 juli, in overleg met de Economic Board, te komen tot doelstellingen waarbij de Board zich verplicht ze te realiseren per 1 januari 2016 en vervolgens ook per 1 januari 2017. Dus in overleg met de Economic Board moet door het College vastgesteld worden wat die eisen gaan worden en ik vraag dan ook om die aan ons voor te leggen.

De heer RIJPLOEG (PvdA): In de commissie heb ik het daar in feite ook een beetje over gehad. Misschien ben ik wat naïef geweest, maar ik ben er impliciet gewoon van uitgegaan dat die jaarplannen gewoon openbaar zijn, we het hier gewoon over kunnen hebben en er adviezen over mee kunnen geven. Hebt u dat anders gezien? Als u dat bedoelt, dan kan ik alleen maar instemmen met dat idee en volgens mij is dat ook niet tegengesproken.

De heer WOLTERS (SP): Ik heb dat uit de presentatie niet begrepen – in elk geval is dat niet expliciet genoemd. Misschien is dat best de bedoeling van de Economic Board, dat weet ik niet. Maar ik heb dat niet kunnen vinden.

De heer RIJPLOEG (PvdA): Zullen we dat dan samen maar aan de gedeputeerde vragen?

De heer WOLTERS (SP): Dat is goed.

Dan heb ik nog een tweede motie. De tekst die onder 'Constaterende dat' en 'Overwegende dat' staat is exact hetzelfde als die in motie 1 staat op die plekken. In deze motie gaat het om de laatste strofe onder 'Roepen het College op'. Die wijkt af van motie 1.

De VOORZITTER: Dat is de motie met nummer 2, getiteld 'Voorwaarden uitbetaling tweede en derde tranche', ingediend door de fractie van de SP. Dit is dus een variatie op uw eerdere motie.

'Provinciale Staten van Groningen, in vergadering bijeen op 18 februari 2015,
Constaterende dat

- vanuit de provinciale middelen 32,5 miljoen euro wordt verstrekt aan de Economic Board;
- tegenover deze forse financiële bijdrage slechts marginale mogelijkheden zijn ingebouwd om sturing te geven aan de bestedingen van deze middelen;
- de Provinciale Staten streven naar duidelijke en afrekenbare doelen bij projecten waar vanuit de provincie middelen aan beschikbaar worden gesteld;
- deze doelen bij de plannen van de Economic Board vooralsnog ontbreken;

Van mening zijnde dat

- het gewenst is dat de organisatie en governance van de Economic Board zodanig vorm krijgen dat de provincie een grotere invloed heeft op de besteding van de beschikbaar gestelde middelen;
- het gewenst is dat de Provinciale Staten volgens een vaste systematiek en met een vaste frequentie worden geïnformeerd over de activiteiten en behaalde resultaten van de Economic Board;
- het gewenst is dat de Economic Board komt tot het formuleren van meetbare en in de tijd vastgestelde doelen;

Roepen het College van Gedeputeerde Staten op om

1. uiterlijk op 1 juli 2015 de voorwaarden te formuleren waaraan door de Economic Board moet worden voldaan om tot uitbetaling van de tweede en derde tranche van de provinciale bijdrage over te gaan en deze ter instemming voor te leggen aan de Provinciale Staten;

En gaan over tot de orde van de dag!

De heer WOLTERS (SP): Het rapport van de Economic Board begint met een prachtige metafoor over de op zich waardeloze steen die dankzij de bijdragen van alle dorpelingen uiteindelijk ene heldere soep oplevert. Een mooi beeld, maar we moeten ons wel realiseren dat dat wel een steen is met in dit geval een waarde van 32,5 miljoen aan provinciale middelen naast wat er nog verder in gaat. En dan kunnen we wat ons betreft niet zo lichtvaardig dat geld als het ware over de schutting gooien –

hoeveel vertrouwen we misschien in Sieger Dijkstra en de Economic Board hebben. Wij vinden als SP dat we dat niet zomaar kunnen doen.

We menen dat ons amendement en onze moties in elk geval verbetering kunnen opleveren, maar we horen nog wel van u of u dat met ons eens bent.

Mevrouw VAN KLEEF (CDA): De uitgangspunten van de Economic Board zijn helder: versterking van de regionale economie, het bedrijfsleven is hierin zelfsturend maar ook richtinggevend. En als de voorstellen tot investeringen de toets van duurzaam en toekomstgericht kunnen doorstaan, zeggen wij als CDA: aan de slag ermee. De industriepolitiek is jaren uit beeld en uit het beleid geweest. En nu, met deze Economic Board, werd hier weer een nieuwe invulling aan gegeven. Het CDA is hier altijd pleitbezorger van geweest en wij waarderen het dan ook enorm dat juist met deze industriepolitiek nieuwe werkgelegenheid en economie in Noord-Groningen wordt gebracht. Met dit geluid en met deze voordracht van vandaag zeggen wij dan ook: handen aan de ploeg, aan de slag en vooral ook vertrouwen geven. Want vertrouwen geven betekent ook loslaten.

En met dat loslaten haak ik ook even aan bij de moties. Daarbij kan ik wel zeggen dat wij de moties niet steunen, daar zij onzes inziens daarin een extra belemmering zijn om juist vol gas vooruit te gaan en samen met het bedrijfsleven de economie een enorm *boost* te geven. Bovendien staan deze moties, zoals ik ze beluister, ook haaks op de voortvarendheid die ook genoemd wordt in de moties en juist die voortvarendheid willen wij geen belemmeringen opleggen. Daarnaast heeft het ineens uitbetalen ook fiscaal-juridische voordelen die wij niet in de weg willen staan.

En kijken wij naar de governance, dan hebben wij er ook vertrouwen in hoe hier inhoud aan wordt gegeven. Wel wil het CDA meegeven dat de organisatie niet zwaar moet worden opgetuigd, maar zij een platte structuur krijgt en houdt die zo weinig mogelijk kosten met zich meebrengt, korte lijnen heeft naar de inwoners en het bedrijfsleven en vooral geen papieren tijger wordt. Wat betreft de Raad van Commissarissen vragen wij ons wel af of het verstandig is dat de NAM een commissaris levert.

Ten slotte – daar is zojuist ook al even aan gerefereerd – vragen wij het College wel naar een jaarlijkse rapportage voor wat betreft de bereikte resultaten.

De heer ZWERTBROEK (D66): D66 is positief over de Economic Board en de bevoegdheid van haar voorzitter, de heer Sieger Dijkstra. Wel hebben wij nog een aantal opmerkingen.

D66 wil graag meer duiding als het gaat om de governance. Hoe houdt de provincie – en daarmee Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten – nog enig overzicht en controle? Wij willen dit niet in extreme vorm hebben, want wij zien dit als een proces en een interessante manier om te investeren in Noord-Groningen en het vertrouwen te geven aan de mensen daar. Want we moeten gewoon aan het werk.

Daarnaast ziet D66 graag een ondernemer in de Raad van Commissarissen om ook de inspraak van die doelgroep te versterken en te waarborgen. Tegelijkertijd sluit ik me aan bij de vraag die collega Van Kleef stelde over of de NAM wel een lid in de Raad van Commissarissen zou moeten hebben.

Tot slot: de provincie heeft nog geld gereserveerd voor glastuinbouw bij de Eemshaven. Dit geld staat al jaren op de bank, er gebeurt verder niet heel veel in dit dossier. Dus wij zijn juist benieuwd of dit nu het moment kan zijn om dit te gaan investeren. Dat kan in die glastuinbouw zijn, maar daar zijn nog steeds geen initiatieven, dus kan juist misschien op een andere manier worden geïnvesteerd in het MKB in Noord-Groningen?

De heer VAN KESTEREN (PVV): Het uitgangspunt van de Economic Board is om te investeren in rendabele projecten zodat dat geld terug zal vloeien en er een fonds kan ontstaan dat over tien jaar ook nog zal bestaan. Het College in de persoon van de heer Wilpstra heeft ons in de commissievergadering echter er niet van kunnen overtuigen dat de projecten – met name die in de energietransitie – met een redelijke aanlooptijd haalbaar en rendabel kunnen zijn. Er kwam toen een politiek antwoord van de gedeputeerde, geënt op het koste wat kost implementeren van de energietransitie zoals we dat de laatste tijd wel vaker in de media kunnen vernemen. Mevrouw Zondag van Tegenwind heeft daar vandaag nog een reactie op gegeven in een mooi opiniestuk, *'Het milieu-evangelie van de heer Nijpels'*, in het Dagblad van het Noorden. Daarin geeft ook zij aan dat steeds meer wetenschappers twijfelen over de duurzaamheid van dergelijke projecten en kiezen voor bedrijven die zich daarmee bezighouden en onzes inziens daarmee de vorming van een stabiel fonds in de weg staan.

Uiteraard is mijn betoog van partijpolitieke aard, maar de motie die ik heb voorbereid hierover en die ook zal indienen, is meer van algemene aard en doet meer een beroep op het helder krijgen

van concrete criteria met betrekking tot de selectie van bedrijven die in aanmerking zouden moeten komen voor de Economic Board. Om in D66-terminologie te blijven: we moeten kiezen voor kansrijke bedrijven in plaats van kansloze bedrijven. Excuses voor het feit dat de motie wat laat wordt ingediend – tenminste, ik had haar ook nog willen verspreiden onder de collega's. Maar de motie is pas heel laat tot stand gekomen omdat zij nog een tijdje is uitgekristalliseerd om zo breed mogelijke steun te krijgen uit de Staten. Ik hoop dan ook dat gewaardeerd wordt dat die extra tijd is genomen voor deze motie.

De VOORZITTER: Dat is de motie met nummer 3. De titel is 'Meer banen', de motie is ingediend door de fractie van de PVV:

'Provinciale Staten van Groningen, in vergadering bijeen op 18 februari 2015,
Constaterende dat

- in het programma van de Economic Board de criteria voor de selectie van bedrijven die in aanmerking komen voor een subsidie, nog vaag zijn;

Overwegende dat

- de Economic Board zich zou moeten richten op bedrijven in de sectoren waarvan op redelijke termijn zowel financieel als structureel rendement is te verwachten;
- de Economic Board haar kennis concreet in moet zetten in het ondersteunen van rendabele bedrijvigheid en met name succesvolle startende ondernemingen, analoog aan de doelstelling van het revoluerend fonds voor structuurversterkende Groninger MKB-bedrijven;

Roepen het College van Gedeputeerde Staten op om

1. om te onderzoeken welke sectoren c.q. welke bedrijven in de provincie Groningen op redelijke termijn financieel op eigen benen kunnen staan en de meest reële banengroei kunnen bewerkstelligen zodat de Economic Board hierop haar criteria voor de selectie van bedrijven kan baseren;

En gaan over tot de orde van de dag!

De heer STEENBERGEN (ChristenUnie): Ook onze fractie stemt in met de instelling en doelstelling van de Economic Board. Als ChristenUnie-fractie hebben wij ons ook steeds sterk gemaakt voor een nieuwe economisch perspectief voor Noordoost-Groningen op de middellange en lange termijn. De Economic Board is hierin een heel belangrijke speler. Net als bij de Dialoogtafel vraagt onze fractie zich wel af welke invloed onze Staten hebben op majeure wijzigingen in het programma dat door de Economic Board zelf als 'dynamisch' wordt aangeduid.

Wij hebben dan ook nog twee vragen. Hoe gaat GS ervoor zorgen dat het programma wordt nagekomen? En hoe vult GS zijn toezichthoudende rol in?

Mevrouw HOMAN (GroenLinks): De afgelopen maanden – of eigenlijk jaren, mag ik wel zeggen – waren spannende tijden, krijgen we veiligheid door middel van het terugdraaien van de gaswinning, krijgen we een toekomstperspectief op basis van een goed actieprogramma en uiteindelijk krijgen we zekerheid en een heel mooi vooruitzicht. En wat GroenLinks betreft zijn de plannen van de Economic Board een grote stap in die goede richting. Het plan dat er ligt is gericht op het MKB, de chemie, energie, *agribusiness* en innovatieve bouw. Prachtige thema's waar we, zeker in relatie tot de gaswinning en de energietransitie – die zo hard nodig is – wat mee kunnen. Als we dan ook nog in de voorstellen lezen dat er cross-sectoraal gewerkt gaat worden, ziet GroenLinks grote kansen. Denk aan isolatiematerialen die in Groningen ontwikkeld, geproduceerd én gebruikt worden op basis van landbouwafval. Zo hebben we bijvoorbeeld al plaatmateriaal van gras uit Bellingwolde of van gras dat gerooid wordt bij het Reitdiep. Dat soort ontwikkelingen en activiteiten heeft GroenLinks voor ogen en dat kunnen we bereiken met het geld van de Economic Board. GroenLinks steunt daarom de voordracht.

GroenLinks zegt het vaker en zegt het hier weer: daarvoor moeten we wel loslaten in vertrouwen. Willen we nieuwe rollen en nieuwe manieren van samenwerken een kans geven, dan is dit het moment – hier en nu. Voor de toekomst van Groningen ligt er namelijk een prachtig plan. Een plan waarvan de basis ligt bij het rapport van de commissie-Meijer: daarin stonden prachtige voorbeelden die goed werken. Denk aan de cheques van 4.000 euro voor energiebesparende middelen, een schot in de roos dat direct concreet resultaat oplevert.

Op dit moment zitten in de Raad van de Commissarissen EZ, de NAM, de provincie en de gemeenten. En eigenlijk kan de NAM nu gewoon iets boycotten of iets blokkeren. Dat is niet de bedoeling. Wat GroenLinks betreft komt er een vijfde lid van de Raad van Commissarissen: iemand die de duurzaamheid gaat bewaken. En het zou prachtig zijn als we dan een link kunnen leggen met de VVD en, zoals ik net hoorde, D66, zodat die commissaris duurzaamheid in combinatie met het

MKB gaat vertegenwoordigen en hij of zij die in de gaten gaat houden. Een specifieke rol waarmee we het rapport van de commissie-Meijer heel veel eer aan doen. Wilt u daarvoor zorgen, is dan de concrete vraag.

En als laatste een vraag over waar in de stukken nog niets over kon staan: geldt het geld dat ingezet wordt door de Economic Board ook voor de twee recent toegevoegde gemeenten, namelijk Hoogezand-Sappemeer en Menterwolde?

De heer VEERENHUIS-LENS (Vrij Mandaat): 'Haastige spoed is zelden goed.' Die waarschuwende woorden zijn wel enigszins van toepassing op de Economic Board, want daar is toch wel met enige haast een organisatie opgezet. Zo groot zelfs was die haast dat er geen governance was ontwikkeld: dat moest de Economic Board zelf doen. Er is ook een ander spreekwoord: 'haast u langzaam', afkomstig van keizer Augustus, en dat betekent zoveel als dat de mens of ondernemingen van de mens rekenen op groei, waarbij de snelheid van handelen en geduld, roekeloosheid en zelfbeheersing in gelijk mate zijn ontwikkeld.

Uit de toelichting die wij hebben gekregen uit de presentaties van de heer Dijkstra is bij mij in ieder geval wel veel vertrouwen gewekt in de capaciteit van de Economic Board om waar te maken wat zij graag wil. Toch, zeker met betrekking tot de totstandkoming van de governance, vind ik dat die haastige gang van zaken vraagt om extra aandacht voor die governance zonder de Economic Board nu in de weg te willen zitten. En om die reden heb ik de motie van de SP ondertekend.

Mevrouw DE WREDE (PvdD): De Economic Board draait om het stimuleren van werk en bedrijvigheid. En het stimuleren van werkgelegenheid vindt de Partij voor de Dieren een ingewikkeld verhaal. Immers, terwijl er talloze banen verdwijnen in zorg en onderwijs, worden er tegelijkertijd weer miljoenen gepompt in zaken als de chemische industrie. Niet automatisch zaken waar volgens de Partij voor de Dieren de wereld beter van wordt. Zo leidt *agribusiness*, een van de onderwerpen uit dit programma, vaak tot uitputting van de bodem. Waarom niet gekozen voor de biologische en écht klimaatbestendige landbouw? Dát is toekomstbestendig investeren.

Tegelijkertijd spelen duurzaamheid en energietransitie wel een belangrijke rol in dit programma. Bovendien betreft het hier een zeer zwaar getroffen regio die een extraatje wel heeft verdiend. De Partij voor de Dieren vindt het zeer belangrijk dat er vanuit verschillende invalshoeken wordt geïnvesteerd in de onafhankelijkheid van fossiele brandstoffen op weg naar gasonafhankelijkheid. Maar het valt ons zwaar om al dat geld in één keer 'los te laten in vertrouwen', zoals mevrouw Wulfse en mevrouw Homan dat net ook al aangaven. Daarom zullen wij de motie van de SP steunen, in de verwachting om meer richting te kunnen geven aan die 32,5 miljoen euro die wij weggeven en de balans meer richting ecologie in plaats van economie te laten doorslaan.

En om af te sluiten met de woorden van de vorige spreker: *'Festina lente.'*

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Dan hebben we de eerste ronde gehad van de Staten en zijn we bij het College aangeland, mevrouw Van Mastrigt.

Mevrouw VAN MASTRIGT (gedeputeerde): Het is een mooi moment om hier nu te kunnen afconcluderen over de Economic Board. In de afgelopen weken is er veel te doen geweest over het ellendige dossier van de aardgaswinning, maar we vergeten bijna dat dit mooie 'impulsproduct' daar ook een bijeffect van geweest is. Het doet mij deugd dat veel fracties in deze Staten hun steun uitspreken voor dit initiatief, voor de bijzondere wijze waarop de voorzitter van de Economic Board zijn rol invult en ook voor de voorgenomen inspanningen.

Er zijn op een aantal fronten echter aarzelingen en die begrijp ik ook. Het is namelijk niet niks dat uw Staten voor een bedrag van 32,5 miljoen euro gevraagd worden om los te laten en dat zonder daar de in het publieke domein gebruikelijke sturing op te hebben. Dat is de sturing die wij in het publieke domein de afgelopen jaren aan het vervolmaken zijn en vele sprekers onder u hebben daar ook aan gerefereerd. We hebben in het publieke domein in toenemende mate de goede traditie ontwikkeld om SMART en afrekenbaar te formuleren wat wij willen. En juist daarom is dit voorstel zo afwijkend en zo dapper – als we het zo zouden willen noemen. Want de basis van de overeenkomst die vorig jaar januari is afgesloten, is juist dat een bedrag van 100 miljoen in vertrouwen zou worden gegeven aan een organisatie die los van de overheid komt te staan. Dat is ook hoe de Economic Board op dit moment vorm heeft gekregen: los van de overheid, los van de formele zeggenschapstructuur. En dat is iets anders dan los van de samenleving. Ik denk dat daarin ook een belangrijke borging ligt die anders is dan wij in ons werk traditioneel gewend zijn, maar daarin voor u wel een belangrijke zekering ligt. Daar heeft de heer Sieger Dijkstra u ook verslag van gedaan, hij is afgelopen september begonnen daar waar hij zijn werk ook hoopt te eindigen. Dat is breed te

inventariseren – hij heeft met 80 *stakeholders* gesproken – waar de basis van zijn werk ligt. Dat is ook de kring waarbinnen hij de successen moet behalen, maar waarin hij ook bij voortduring zijn borging en verantwoording dient af te leggen. Dat betekent dat er dus een open, transparant en interactief verantwoordingssysteem ontstaat dat inderdaad buitengewoon afwijkt van het systeem zoals wij dat in ons huis gewend zijn, maar dat wel de oorsprong van de overeenkomst is geweest. Kunnen wij zo op een nieuwe manier *business* naar een bedrijf brengen? Kunnen we er een zekere vorm een slagvaardigheid in brengen? En, dat is misschien wel het belangrijkste, kunnen we een directe verbinding tot stand brengen met de mensen op wie die effecten moeten gaan neerslaan? Dat vind ik het bijzondere van dit project en daarin zie ik ook wel een borging die – en daar ben ik het mee eens – afwijkt van de borging zoals we die in dit huis gewend zijn. De inbreng van velen van u is doorspekt met aarzelingen, maar toch het voordeel van de twijfel of toch aarzelingen en vervolgens verwoord in een motie. Het slaat terug op deze systeembreuk: we gaan hier echt op een andere manier investeringen mogelijk maken.

Er is nog een ander aspect dat in uw bijdragen naar voren komt en dat is – maar dat is mijn interpretatie – de verwarring over de rol van de commissaris die namens de Nederlandse Aardoliemaatschappij wordt ingericht. De governance zoals ik die lees is zodanig ingericht dat alle vier contractpartijen een onafhankelijk toezichthouder kunnen benoemen: dat is ook weggelegd voor de NAM. En de Raad van Commissarissen wordt gecompleteerd door een vijfde commissaris die het voorzitterschap van die RvC op zich neemt. Dat betekent dat er een oneven aantal toezichthouders is, dat niemand de bovenliggende partij in die toezichthoudende rol kan hebben en ook dat de NAM daar niet zelf de sturing in kan hebben.

Dan is de veelgehoorde vraag van u: hoe gaat nu de provincie, het College van GS, invulling geven aan die toezichtrol? Dat gaan wij doen door te controleren of de directie van de Economic Board blijft binnen de afgesproken kaders zoals die door u nu vandaag zijn voorgelegd. Dan zit er één klein gaatje, of één exclusief punt van flexibiliteit, in en dat is dat de directeur of de voorzitter van de Economic Board zegt dat dit een dynamisch programma is en men ruimte wil hebben om te bewegen. De Board kan in de loop van de tijd tot de ontdekking komen dat er een ander bestedingsritmiek of andere doelstellingen zijn of andere initiatieven moeten worden gesteund. Dat kan dus alleen maar wanneer de directeur of de voorzitter van de Economic Board met overtuiging kan aantonen dat dit het beste is binnen de doelstellingen van het Economic Board. Op dat punt zal de Raad van Toezicht toezichthouden op de Raad van Commissarissen. Is dat afdwingbaar? Is dat te stoppen? Is dat te blokkeren? Nee, in formele zin is dat niet te blokkeren. Alleen, de voorzitter van de Economic Board heeft de dure plicht om bij voortduring draagvlak in de samenleving naar voren te brengen en daarin in overtuigende termen binnen de kaders, zoals die in de overeenkomst zijn vastgelegd, het beste voor de werkgelegenheid en de economische dynamiek in het aardbevingsgebied te doen.

Mevrouw WULFSE (VVD): Ik hoor mevrouw Van Mastrigt namens het College twee keer zeggen dat GS er specifiek naar kijkt of de Economic Board in zijn rol binnen de afgesproken kaders blijft. U zegt dat dat uw invloed is. Nou, die kaders hebben we allemaal kunnen lezen. Vanuit de VVD is er geen kritiek op die kaders of die dynamiek, nee integendeel, die dynamiek steunen wij. Het is ook heel belangrijk in het bedrijfsleven dat je adequaat en dynamisch kunt reageren. Binnen die kaders zijn die SMART'e afspraken, zoals u zegt, afrekenbare en meetbare resultaten, maar die staan niet genoemd. Dus feitelijk zegt u hier dat als de Board binnen het raamwerk blijft, u dat altijd goed vindt. Kunt u nu niet vanuit de gewoonte die we in dit huis hebben, wat meer op die meetbare en afrekenbare resultaten toezien?

Mevrouw VAN MASTRIGT (gedeputeerde): Ja, dat is een tweede aspect dat een steek dieper gaat. Allereerst is er in hoofdlijnen een manier waarop wij onze toezichtsrol invullen. Dan is er een tweede aspect, namelijk dat de Raad van Commissarissen ook verantwoordelijk is voor de bedrijfsvoering van de Economic Board – ook het CDA gaf daar in zijn bijdrage al aandacht aan. Die bedrijfsvoering gaat twee kanten op: de organisatie moet *lean and mean* blijven, ze moet niet meer kosten dan strikt noodzakelijk, maar zal ook een manier van doen moeten hebben die navolgbaar is. Dat is ook een ander aspect dat in uw Staten een belangrijk aandachtspunt is: de directie van de Board zal moeten vastleggen, verantwoorden, volgen, monitoren en rapporteren wat het effect van haar werkzaamheden is. Niet in eerste instantie naar u, maar naar de Raad van Commissarissen, zoals dat bij iedere commercieel werkende organisatie het geval is. Het is het ferme voornemen van de heer Dijkstra dat er een uiteindelijk renderende dynamiek moet komen. Dus in de bedrijfsvoering van de Economic Board zal een systematiek van SMART'e verantwoording moeten ontstaan. Maar dat zal een verantwoording zijn van de directie richting de Raad van Commissarissen.

De heer ZWERTBROEK (D66): Ziet de gedeputeerde dan bijvoorbeeld een rol voor een VNO-NCW of een Sociaal-Economische Raad, die hier ook al taken en kennis in heeft en juist een versterkend effect kan hebben op de Economic Board?

Mevrouw VAN MASTRIGT (gedeputeerde): Het staat de Economic Board vrij, relaties aan te gaan met alle belangrijke spelers in het veld in Noord-Nederland. Daarin hoeven wij hen niet te adviseren – sterker nog: ik denk dat de Economic Board op dit moment haar netwerk minstens zo goed voor elkaar heeft als deze gedeputeerde. Dus het staat de Economic Board vrij om zich daarin maximaal te laten ondersteunen. Maar de basis van de afspraken in het akkoord is dat de Economic Board haar werkzaamheden zelfstandig en onafhankelijk invult, maar zij zal dan moeten doen in een ruime verantwoording naar de samenleving en de *stakeholders* toe.

Dan komt er een laatste aspect naar voren, dat u genoemd heeft en dat ook terugkomt in de vastgelegde moties. Dat betreft de vraag hoe gaat het nou met die jaarplannen gaat. Kunt u daar kennis van nemen en uw gedachten over ventileren? Vanzelfsprekend kunt u dat, maar in formele zin hebt u er geen sturing op. En dat is denk ik goed om u te realiseren. Is dat erg? Ja en nee. Dat is erg omdat dat anders is dan in uw reguliere systematiek. Is dat erg? Nee, want de Economic Board zal u als een van haar belangrijke *stakeholders* zien. En zij is buitengewoon verstandig om te luisteren naar wat er in de gemeenteraden en Staten gebeurt in het gebied waar zij hun werkzaamheden hebben. Dus in formele zin is het antwoord 'nee': u hebt niets te zeggen over de jaarplannen van de Economic Board. In informele zin – dat wil zeggen: in sturende c.q. beïnvloedende zin – kan dat een buitengewoon krachtig signaal van u zijn en dat is precies die nieuwe manier van samenwerken die we hier aangaan. En dat is spannend, maar ik vind het een kans die waard is om uit te proberen.

Ik loop even met u de moties door, want daarin komen de aspecten zoals ik die genoemd heb terug. In motie 1, die op briefpapier van de SP is ingediend maar ook is ondersteund door Vrij Mandaat, staat in het deel onder *'Van mening zijnde dat': '(...) de wens uitgesproken dat de provincie een grotere invloed krijgt'*. Het is precies dat aspect dat bij mij ertoe leidt om die motie bij u te ontraden, want dat staat namelijk haaks op de afspraken die wij in de oorspronkelijke overeenkomst met elkaar hebben gemaakt.

Diezelfde tekst komt in een andere motie terug, maar die komt pas aan snee op het moment dat het amendement wordt aangenomen. Het nadeel van het aannemen van dit amendement – en dat is ook de reden waarom ik het ontraad – is dat het toeziet op het in tranches beschikbaar stellen van het toegezegde geld. Dat heeft twee grote nadelen, namelijk fiscaal en het heeft het nadeel dat het de slagkracht van de Economic Board vermindert omdat het volume geld gefaseerd beschikbaar komt. En met een minder startkapitaal kun je ook minder extern geld genereren. Dus dat zijn wat mij betreft twee overtuigende redenen om hieraan geen steun te verlenen: de fiscaliteit en de verminderde slagkracht.

Dan is er een motie ingediend door de fractie van de PVV en ook in die motie wordt ertoe opgeroepen de invloed van de Provinciale Staten te vergroten door een selectiecriterium of –instrument te gaan ontwerpen. Dat is nu precies het werk dat wij in alle vertrouwen aan de Economic Board laten: daartoe trekken zij mensen aan die de expertise bij uitstek hebben. En dit raakt dus ook de fundamenten van de afspraken die wij gemaakt hebben in de aardgasovereenkomst vorig jaar januari.

De heer VAN KESTEREN (PVV): In onze motie pleiten we er juist voor dat wij voor de Economic Board zelf juist die criteria ontwikkelen, omdat er zo veel concreter en gerichte geselecteerd kan worden. Ik denk dat de gedeputeerde die motie verkeerd heeft gelezen.

Mevrouw VAN MASTRIGT (gedeputeerde): Dan vraag ik mij af, meneer Van Kesteren, waartoe u de motie hier indient. Want dat zou dan betekenen dat wij tegen de Economic Board zouden moeten zeggen dat zij haar werk op een bepaalde manier zou moeten doen. En dat is nu precies de ruimte die wij de Economic Board zélf zouden willen geven. Dus ik zoek dan even naar de slagkracht die u hierbij wenst te bereiken.

De heer VAN KESTEREN (PVV): Het College kan de Economic Board ook op het goede spoor zetten en wat adviezen geven waar de Board rekening mee moet houden. Dat zal altijd goed zijn, want er gaat behoorlijk wat geld naartoe. 'Regeren is vooruitzien' en ik ben bang dat toch op den duur over de gelden en het fonds waarvoor het bedoeld is, over tien jaar moet worden geconcludeerd: 'Nou ja, jammer maar helaas.' En dat wil ik voorkomen hiermee en dat zou het College ook zo moeten vinden naar mijn idee.

Mevrouw VAN MASTRIGT (gedeputeerde): Er klinkt, meneer Van Kesteren, in uw toelichting toch een hoge mate van sturingsbehoefte door. Als u uw goede suggesties bedoeld op de manier zoals de heer Rijploeg die heeft bedoeld – die in zijn spreektekst een aantal goede ideeën aan de hand heeft gedaan – dan staat niets ons in de weg om door middel van de notulen van deze vergadering de heer Sieger Dijkstra op die goede ideeën te brengen. Als de basis van uw motie ingegeven is om de heer Dijkstra voor vergissingen te behoeden, dan lijkt me dit nu precies een manier van sturing die niet beoogd is.

De heer ZWERTBROEK (D66): Ik heb eigenlijk een vraag aan de heer Van Kesteren, want hij vraagt om een bepaald inzicht in de bedrijven. Nu komt er binnenkort weer een rapport van de Sociaal-Economische Raad uit met als titel 'Actieagenda voor de Groei'. Dit rapport is juist samen met het bedrijfsleven, kennisinstellingen én de overheden is gemaakt om concrete kansen te zien. Dus het staat daar eigenlijk al in. Bent u dat met mij eens?

De heer VAN KESTEREN (PVV): Het enige dat wij met deze motie willen bereiken is dat er goed wordt toegezien op het feit – en dat heb ik ook al in mijn betoog gezegd – dat niet alleen voornamelijk kansloze bedrijven maar overwegend kansrijke bedrijven hiervoor in aanmerking zouden moeten komen. En dan heb ik het niet over de sector energietransitie: dat heb ik maar even laten varen omdat dat te veel partijpolitiek is van mijn kant – u weet hoe wij daarover denken. Dus ik heb gemeend een zeer algemene motie in te hebben gediend die door heel veel partijen gesteund zou kunnen worden en het gaat dus niet om een dictaat van het College naar de Economic Board maar gewoon om daar rekening mee te houden en daarover na te denken als College.

De VOORZITTER: Oké. Dat was dan in antwoord op de heer Zwertbroek en dan zijn wij nu toe aan de tweede ronde. De PvdA en de VVD zien af van een bijdrage. Dan is nu het woord aan de SP, de heer Wolters.

De heer WOLTERS (SP): Ik heb geprobeerd om ons abonnement in onze motie zodanig te formuleren dat het niet het werk van de Economic Board in de weg staat. Eigenlijk heb ik wat dat betreft, zou ik willen zeggen, meer ingeleverd dan ik gewild had. Maar op de manier zoals ik het geformuleerd heb komt er meteen een fors bedrag beschikbaar voor de Economic Board, dus die kan daar meteen mee beginnen. Het argument dat je een fors bedrag nodig hebt om op die manier meer middelen beschikbaar te krijgen is dacht ik daarmee ook wel ondervangen.

Van diverse kanten hoor ik hier ook dat er toch wel behoefte is om enigszins wat te kunnen sturen. Nou, dat heb ik geprobeerd om op deze manier dan zo te doen dat er toch enige sturing bij de Staten blijft, zonder dat die nou de Economic Board erg in de weg hoeft te zitten. Dus wat betreft zou ik iedereen nog eens in overweging willen geven om daar nog eens over na te denken.

De heer ZWERTBROEK (D66): D66 zal het houden bij een stemverklaring.

De heer VAN KESTEREN (PVV): Vanwege de tijd zou ik ook nog wat gunnen aan mijn collega bij het andere onderwerp vandaag. Dus ik zie af van mijn spreektijd – wat ik wel erg jammer vind overigens.

De VOORZITTER: Verder geen sprekers meer. Dan is nu het woord weer aan het College voor zijn reactie op de tweede termijn van de Staten.

Mevrouw VAN MASTRIGT (gedeputeerde): Ik zou nog één zin willen toevoegen. De SP-fractie geeft aan dat zij dat geld graag gefaseerd beschikbaar zou willen stellen. Het is misschien goed uw Staten erop te wijzen dat wij niet de enigen zijn die dat geld beschikbaar stellen, maar dat ook voor de Nederlandse Aardolie maatschappij geldt. De afspraken die er nu liggen zijn een balans tussen de vier contractpartijen. En op het moment dat wij als een van de contractpartijen wijzigingen in die balans aanbrengen, is te voorzien dat bij de andere contractpartijen er weer andere ingrediënten worden ingebracht. Daarmee wordt het financiële volume waarmee de Economic Board start, nog verder naar beneden gebracht en daarmee worden ook de fiscale nadelen vergroot. Misschien goed om dat ook nog even in uw overwegingen mee te nemen.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Dan zijn we volgens mij bij de stemmingen, eerst bij het amendement op de voordracht en daarna over de moties en dan over de voordracht zelf.

En bij het ingediende amendement A1 beginnen we op de eerste plaats met de vraag of er nog fracties zijn die een stemverklaring willen afleggen.

De heer ZWERTBROEK (D66): Ik kan de stemverklaring ook gewoon even in één klap doen voor het geheel. Als het gaat om het amendement en de moties, dan zullen wij daartegen stemmen omdat de gedeputeerde duidelijk heeft aangegeven wat de nadelen zullen zijn, als je het bedrag gaat opsplitsen in tranches.

En als het gaat om motie 3 van de PVV, zullen wij daartegen stemmen omdat deze wat onze fractie betreft deze overbodig is. De daarin gevraagde informatie is er al en de SER Noord-Nederland komt binnenkort weer met een advies waar heel goede aanknopingspunten in zullen zitten.

De VOORZITTER: Dank. Ik merk dat het voor u praktischer is dat u uw stemverklaring even samenvat. Dus als dat voor anderen ook zo geldt, dan kan dat, hoor. Dat is wel zo kort.

De heer RIJPLOEG (PvdA): Wij zullen de moties niet steunen. Hoewel wij ze wel sympathiek vinden, denk ik dat het tempo dat we daarmee gaan voeren, de Board toch in de weg staat.

En de motie van de PVV beoogt in feite de duurzaamheid niet te laten doorgaan en zoals u weet kiezen wij niet voor rijke Arabieren maar voor de armen en wij kozen ook niet voor meer maar juist voor minder gas uit de Groningse bodem.

Mevrouw VAN KLEEF (CDA): Van onze kant nog een korte stemverklaring. Wij zijn tegen de moties omdat wij van mening zijn dat we nu aan de slag moeten en het gebied de kansen moeten geven die nu op zijn weg komen.

De heer STEENBERGEN (ChristenUnie): Wij spreken het vertrouwen uit in de Economic Board en Sieger Dijkstra. Dat houdt dus ook in dat wij het amendement en de moties niet zullen steunen.

Mevrouw WULFSE (VVD): Ik kan me bij de vorige spreker aansluiten.

En specifiek suggereert de motie van de PVV dat je van tevoren zou kunnen onderzoeken welke bedrijven succesvol zijn en welke niet. Nou, als dat zo was, dan werkten we allemaal voor die bedrijven. Dus vandaar dat we die motie niet kunnen steunen.

Mevrouw HOMAN (GroenLinks): Ik sluit me ook aan bij de woorden van de VVD.

En wat betreft de motie van de PVV lijkt die ons veel te breed en die gaat echt vertraging opleveren. Dus vandaar dat wij overal tegen zullen stemmen.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de stemmingen toe.

Ik begin bij het amendement A1. En wie is daarvoor? Dat zijn de Partij voor de Dieren, de SP en de PVV. Wie stemt tegen? Dat zijn de Partij van de Arbeid, Vrij Mandaat, GroenLinks, D66, de ChristenUnie, de VVD en het CDA. Dan is dit amendement verworpen.

Dan gaan we even door met de moties. Dan begin ik bij motie 2, getiteld 'Voorwaarden uitbetaling tweede en derde tranche': die is gekoppeld aan amendement A1 en motie 2 vervalt dus daarmee. Dat is correct gezien hè? Ja.

Dan gaan wij naar motie 1 'Aanpassing governance Economic Board' van de SP en Vrij Mandaat. Wie daarvoor? Dat zijn de Partij voor de Dieren, de SP, de PVV en Vrij Mandaat. En wie is daartegen? Dat zijn de Partij van de Arbeid, GroenLinks, D66, de ChristenUnie, het CDA en de VVD. Dan is deze motie verworpen.

Dan zijn we bij motie 3, getiteld 'Meer banen' van de PVV. Wie is daarvoor? Dat is de fractie van de PVV. Wie is daartegen? Dat zijn de Partij voor de Dieren, de Partij van de Arbeid, de SP, Vrij Mandaat, GroenLinks, D66, de VVD, de CU en het CDA. Dan is deze motie verworpen.

Dan kom ik aan bij de voordracht. Wie is daarvoor? Dat zijn de Partij van de Arbeid, Vrij Mandaat, GroenLinks, D66, de ChristenUnie, het CDA, de Partij voor de Dieren en de VVD. Wie is daartegen? Dat zijn de SP en de PVV. Dan is de voordracht aangenomen en hebben we agendapunt A.1 daarmee afgehandeld.

A.2 Verzoek Huis voor de Sport (op verzoek van GroenLinks en CDA)Brief van Gedeputeerde Staten van 16 december 2014, nr. 2014-51.729/51/A.15, ECP, betreffende reactie op de brief van het Huis voor de Sport Groningen d.d. 9 oktober 2014, over extra middelen voor bewegen en sport.

Hierbij kunnen worden betrokken:

- **brief van het Huis voor de Sport van 9 oktober 2014 betreffende extra middelen voor bewegen en sport;**
- **brief van Gedeputeerde Staten van 30 januari 2015, 2015-03814/5, RS, betreffende toezegging n.a.v. vraag in Commissie Ruimte Natuur en Leefbaarheid van 21 januari 2015.**

De VOORZITTER: Dit punt betreft het Huis voor de Sport. Op verzoek van de fractie van GroenLinks in de commissievergadering heeft het College een overzicht opgesteld van de resterende middelen van het budget Reserve Leefbaarheid Krimpgebieden – dat hebt u ook allemaal ontvangen.

En dan beginnen we bij het CDA, de heer Krajenbrink.

De heer KRAJENBRINK (CDA): De meerwaarde van sportdeelname is alom bekend: goed voor de gezondheid, goed voor de leefbaarheid, goed voor integratie, goed voor de participatie, goed voor de sociale cohesie, goed voor de omgangsvormen etcetera. Daar zijn in principe ook helemaal geen twijfels over en diverse onderzoeken onderbouwen dat ook allemaal – ook de meerwaarde op al die terreinen. Sport is bij uitstek het preventieve element dat toegevoegde waarde heeft bij diverse problemen en uitdagingen waar wij ook in onze provincie voor staan: leefbaarheid, generatiewerkloosheid, gezondheid en overgewicht.

In de commissie hebben we onze huidige inzet voor sport, circa 2 ton, in perspectief gezet ten opzichte van andere beleidsterreinen, bijvoorbeeld cultuur waar vele miljoenen naartoe gaan. Ook dat laatste is prima, maar voor ons mag onze inzet voor sport – in welertermen – wel even een tandje hoger. Vanuit het Huis voor de Sport komt een dringende oproep aan onze provincie om de aandacht voor sport te vergroten, mede ook ingegeven door het feit dat vele initiatieven op dit terrein weinig support ondervinden en geen gehoor krijgen bij diverse potjes die er zijn. Voor ons is het van belang dat we het sportklimaat in onze provincie naar een hoger plan tillen. Daarbij is het wel goed om in ogenschouw te nemen welke overheden welke taken hebben. Een gezamenlijke aanpak met de gemeenten is dan ook gewenst. Daar ligt in feite ook de primaire taak. We zijn echter voldoende aanleiding om dit met hen op te pakken en de mogelijke hiaten en uitdagingen waar wij voor staan, ter hand te nemen. Wanneer we dat in gang willen zetten, dan betekent dat ook dat we op korte én lange termijn zaken in gang moeten gaan zetten.

En om dat in gang te zetten willen we samen met een aantal partijen moties gaan indienen om op korte termijn resultaten te boeken en initiatieven van de grond te krijgen. Initiatieven zijn er vaak, maar lopen op dit moment toch tegen dichte deuren aan soms. Hoe kunnen we die vlottrekken? We zijn blij dat we daarom met veel partijen in deze Staten de volgende motie kunnen indienen.

De VOORZITTER: Dat is de motie met nummer 1, getiteld 'Ruimte voor bewegen', ingediend door de fractie van het CDA, mede namens GroenLinks, de PVV, Vrij Mandaat, de Partij van de Arbeid, de SP en de Partij voor de Dieren:

'Provinciale Staten van Groningen, in vergadering bijeen op 18 februari 2015,
Constaterende dat

- deelname aan sport en bewegen van grote waarde is voor diverse aspecten in de samenleving: gezondheid, participatie, economie, leefbaarheid, integratie etcetera;
- in onze provincie bovengemiddeld sprake is van overgewicht bij onder anderen kinderen;
- er veel initiatieven en projecten zijn om deelname aan bewegen en sport te stimuleren en daarmee de leefbaarheid en de gezondheid te bevorderen;
- bij de toekenningen via de fondsen voor leefbaarheid er tot nu toe nog weinig of geen initiatieven op het gebied van stimuleren van bewegen en sport zijn geweest;

Achten het van belang dat

- er in de provincie Groningen voldoende initiatieven van de grond komen die deelname stimuleren aan sport en bewegen van structurele aard;
- er gebruik gemaakt wordt van de kennis die er is bij diverse instellingen – bijvoorbeeld het Huis voor de Sport, Topsport Noord etcetera – in onze provincie;

Verzoeken het College van Gedeputeerde Staten om

1. in gesprek te gaan met de in onze provincie aanwezige kennisinstellingen op het gebied van sport en bewegen om haalbaar initiatieven en projecten uit te laten werken, waarbij de ruimte gezocht wordt binnen de bestaande kaders van diverse leefbaarheidsfondsen, opdat uiterlijk in de tweede helft van dit jaar met de uitvoering kan worden begonnen;

En gaan over tot de orde van de dag!

De heer STEENBERGEN (ChristenUnie): Ik heb een vraag aan de indieners van deze motie. Ik heb er even een foldertje van meegenomen, maar de krimpregio is slechts een heel klein deel en de krimp- en leefbaarheids gelden gaan naar een klein deel van onze provincie. U zet deze motie provinciebreed uit. Bent u nu als een soort omgekeerde Robin Hood bezig om de armen te bestelen en te geven aan de rijken? Hoe moet ik dat zien? Want u gaat nu de krimp- en leefbaarheids gelden labelen, terwijl een heel groot deel van onze provincie, zoals – al eerder genoemd in de commissie – het Westerkwartier, de stad Groningen, Hoogezand-Sappemeer en Veendam, daar helemaal niets mee heeft. Hoe ziet u dat?

De heer KRAJENBRINK (CDA): Het gaat er ons in eerste instantie om dat er initiatieven van de grond komen die vervolgens een plekje krijgen en tot uitvoering gebracht kunnen gaan worden. Die initiatieven gaan we niet zelf uitvoeren, die moeten komen vanuit de verschillende instellingen – van onderop wat ons betreft, zoals ook in de motie staat omschreven. Dat is één.

Het tweede punt is dat initiatieven wat ons betreft gebruik mogen maken van diverse fondsen die er zijn. De leefbaarheidsfondsen zijn daarin het meest omvangrijk, maar wat ons betreft – dan spreek ik even namens het CDA – mag dat breder opgevat worden, zodat ook andere regio's gebruik daarvan kunnen maken. Echter, daar moeten dan wel mogelijkheden voor zijn in die regio's. Als het gaat om de leefbaarheidsfondsen zijn die in dit geval beperkt tot het krimpgebied.

De heer STEENBERGEN (ChristenUnie): Dan concludeer ik wel – nogmaals – dat de fondsen die u noemt, in de motie zijn gekoppeld aan gebieden. Dus u geeft alleen die gebieden in deze motie de mogelijkheid, die zijn gekoppeld aan de krimp- en leefbaarheidsfondsen. Klopt dat?

De heer KRAJENBRINK (CDA): Wij geven op dit moment aan dat er diverse leefbaarheidsfondsen zijn en wij het vanuit die diverse leefbaarheidsfondsen wenselijk zouden vinden dat die initiatieven daar een kans in gaan krijgen. Dat is wat wij aangeven. Kijk, wij kunnen op dit moment niet allerlei gelden uit de mouw schudden om uiteindelijk initiatieven te financieren, maar wij weten wel dat er allerlei fondsen zijn waar verschillende initiatieven wellicht wél uit gefinancierd kunnen gaan worden. En wij geven aan, daar nu goed naar te kijken en daarin naar de mogelijkheden te zoeken om die initiatieven toch een kans te geven.

Mevrouw HOMAN (GroenLinks): Ik heb een vraag aan de heer Steenbergen van de ChristenUnie. Bent u bekend met het feit dat er ook in sport heel erg naar wordt gekeken om ook op andere manieren geld binnen te halen? Zodat dit geld ook als vlieg wiel gebruikt zou kunnen worden, daarmee de regio zou kunnen versterken en daarmee dus ook de leefbaarheid?

De heer STEENBERGEN (ChristenUnie): Ja, dat klopt en dan noem ik GasTerra. Maar nogmaals: de fondsen waar u op doelt gaan om die gebieden. U kunt niet het krimp- en leefbaarheids geld vanuit de Eemsdelta verplaatsen naar het Westerkwartier. En dat dat een vlieg wieleffect heeft, is best. Maar dan is het een vlieg wieleffect in een gebied waar u het inzet. En ook het antwoord van de heer Krajenbrink sterkt mij erin dat het te eng is geformuleerd. Ik snap uw zoektocht naar geld, dus daar hebt u mijn ondersteuning bij.

De heer RAM (PVV): Ik heb ook een vraag aan de heer Steenbergen. Wij hebben volgens mij twee jaar geleden samen een motie ingediend om meer geld te krijgen voor sport. En ik merk nu een aarzeling bij de ChristenUnie. Wat is de reden voor deze omslag? Kunt u dat aangeven?

De heer STEENBERGEN (ChristenUnie): Ja, ik heb de motie nog niet besproken, ik heb het alleen over de dekking gehad. En door die dekking wordt het gebied aangegeven en dat is niet de provincie Groningen. Dat is mijn probleem. Ik heb mij nog niet uitgelaten over het belang van sport.

De heer KRAJENBRINK (CDA): Wellicht kan ik nog één reactie richting de ChristenUnie geven. Op zichzelf zijn wij als CDA op zoek naar meerderheden in de Staten om uiteindelijk sport naar een hoger plan te tillen. Mochten wij de ChristenUnie aan onze zijde krijgen om meer middelen beschikbaar te stellen die provinciebreed ingezet kunnen gaan worden, dan zouden wij graag met u daarvoor een voorstel willen uitwerken. Maar dan moeten we wel op zoek daarnaar gaan. Uiteindelijk is dit voor ons, denken wij, het meest haalbare binnen de huidige Provinciale Staten die er zijn.

Dan komt er nog een tweede motie aan. De sportnotitie loopt af dit jaar. Echter, gelet op het belang van de sport en de preventieve werking die hiervan uitgaat op de vele diverse beleidsterreinen

waar ook wij als provincie onze inzet op plegen, is ook een langetermijnaanpak noodzakelijk. Maar dan wel in goede samenspraak met de gemeenten die hierbij de primaire taak hebben. Doel is echter wel om het sport- en bewegingsklimaat in onze provincie naar een hoger plan te brengen. Deze ambitie moet erin zitten. We doen dan ook een oproep aan het College om in gesprek te gaan met de gemeenten en hiervoor middelen vrij te maken – dit in gezamenlijkheid met wederom diverse partijen.

De VOORZITTER: Eens kijken. Dat is de motie met nummer 2, getiteld 'Sport en bewegen naar een hoger plan in de provincie Groningen', ingediend door de fractie van het CDA, mede namens GroenLinks, de PVV, Vrij Mandaat, de Partij van de Arbeid, de SP, de Partij voor de Dieren en de ChristenUnie:

'Provinciale Staten van Groningen, in vergadering bijeen op 18 februari 2015,
Constaterende dat

- het provinciale sportbeleid binnen de Sociale Agenda in 2015 afloopt;
- de provincie op dit moment een aantal activiteiten op een bovengemeentelijk niveau ondersteunt;
- een provinciale rol is weggelegd voor onder andere economie, *healthy aging* en leefbaarheid;
- deelname aan sport en bewegen van grote waarde is voor diverse aspecten in de samenleving: gezondheid, participatie, economie, leefbaarheid, integratie etcetera;

Achten het van belang dat

- er in de provincie Groningen een positief klimaat is c.q. ontstaat voor sport en bewegen;
- in de provincie Groningen ook gekeken wordt naar preventie en de positieve impact die daarvan uitgaat op provinciale beleidsterreinen;
- er samenwerking gezocht wordt met primaire verantwoordelijkheden en belanghouders om te komen tot een meer integrale aanpak;

Verzoeken het College van Gedeputeerde Staten om

1. met gemeenten in overleg te gaan om te onderzoeken waar de provincie aanvullend een bijdrage kan leveren aan sport en bewegen, uitgaande van ieders verantwoordelijkheid met als doel om het sport- en bewegingsklimaat in onze provincie naar een hoger plan te brengen;
2. hiervoor een voorstel te doen toekomen aan de Staten, inclusief een passend financieringsvoorstel;
3. de Staten over de voortgang te informeren;

En gaan over tot de orde van de dag!

Mevrouw VAN GALEN (GroenLinks): Hoewel sport in veel van de provincie niet omschreven is als kerntaak, hebben de provincies wel de mogelijkheid om beleid te schrijven en geld hiervoor vrij te maken en dit gebeurt dan ook in veel andere provincies. Ze zetten sport dan in ter versterking van hun kerntaak op het gebied van ruimte en economische ontwikkeling. Groningen heeft hier ook een grote uitdaging liggen: we hebben bovengemiddeld veel kinderen met overgewicht en ook het percentage volwassenen met overgewicht is te groot. De combinatie van gezonde voeding én beweging is essentieel om dit probleem aan te pakken. Daarnaast verbindt sport en zorgt het voor maatschappelijke cohesie.

De provincie kan de regio-overschrijdende problematiek aanpakken en sport en bewegen inzetten om de leefbaarheid in dorpen, wijken en regio's te vergroten. En daarom hebben wij vandaag samen met het CDA, de PvdA, de SP, de PVV en de Partij voor de Dieren de moties laten indienen door collega Krajenbrink van het CDA. We hopen dan ook dat die op grote steun in deze Staten kunnen rekenen.

De heer SCHOENMAKER (PvdA): Zo'n vier jaar geleden tijdens de eerste Statenvergadering in deze periode stond ik hier ook met zo ongeveer hetzelfde betoog. Toen hield ik dat naar aanleiding van de opheffing van het Provinciale Accommodatiefonds en naar aanleiding van de brief van het Huis voor de Sport.

Sport en bewegen – dat heb ik toen gezegd en de vorige sprekers ook – zijn van essentieel belang voor de sociale cohesie in wijken en dorpen en dus ook voor de leefbaarheid. Daarnaast zijn sport en bewegen een goed instrument ter preventie en bestrijding van chronische ziekten als diabetes, hart- en vaatziekten en overgewicht. En daarvan hebben we er binnen deze provincie een bovengemiddeld aantal.

Zoals de gedeputeerde, mevrouw Besselink, vaak zegt: 'We gaan er niet over, maar we zijn er wel van', geldt dat ook hier. Sport mag dan op zich geen provinciale kerntaak zijn, maar de gezondheid en het welzijn van onze Groningers zijn dat wel, evenals de leefbaarheid. Daarom hebben wij mede deze moties ingediend.

De heer VINK (VVD): In de aanloop naar de verkiezingen vragen veel organisaties terecht aandacht voor zaken waar zij voor staan. Zij vragen aandacht van de politiek om keuzes te maken voor een volgende periode. Zo ook het Huis voor de Sport. Het heeft ons en alle andere fracties in het huis van de democratie uitgenodigd zich te buigen over het sportbeleid. Als nieuwkomer in deze Staten was ik erover verrast dat twee partijen in gedualiseerde verhoudingen eerst de opinie van het College gevraagd hebben. Maar daarvoor ben ik ze ook dankbaar want door de indiening van twee moties heb ik de gelegenheid om op het beleidsterrein, dat ik van mijn voorganger heb overgenomen, nog in deze Statenperiode toch mijn *maidenspeech* te houden. Aangezien het hier gaat om een reactie op de ingediende moties moet ik het kort houden.

Waar het evenementen en ideeën betreft, waar sport en spel onderdeel van zijn, mag de aanwezigheid van sport natuurlijk geen belemmering zijn om gelden vanuit de verschillende leefbaarheidsfondsen daarvoor te gebruiken. Er mag best met een blik naar buiten worden gekeken in hoeverre de sport in specifieke gevallen een bijdrage levert aan het doel van deze fondsen. Echter, dat kan geen reden zijn om via leefbaarheidsfondsen opnieuw een provinciaal sportbeleid op te tuigen. Dat is een politieke U-bocht die wantrouwen uitstraalt naar andere politieke bestuurslagen. Wat ons betreft is sport geen beletsel om daar vanuit leefbaarheidsfondsen naar te kijken. Maar het mag geen kapstok worden om verantwoordelijkheden terug te halen die we nu net willen neerleggen waar ze horen, namelijk bij de gemeenten.

In beide moties wordt uitdrukkelijk gevraagd om gelden vanuit de verschillende leefbaarheidsfondsen expliciet in te zetten voor sportbeleid. Dat vraagt een nieuwe extra rol van de provincie in het juist gedecentraliseerde beleid. En daar kan de VVD niet mee instemmen.

Mevrouw DE GRAAF (D66): De positieve invloed van sport en bewegen is duidelijk. Echter, de brief van het Huis voor de Sport past in de discussie over de rol en taakverdeling tussen gemeenten en provincie. Sport is gemeentelijke taak geworden. Dit betekent dat de provincie in overleg met de gemeenten een warme overdracht voorbereidt voor het sportbeleid. Het Huis voor de Sport legt in zijn brief de nadruk op leefbaarheid en economie. Hiervoor zijn binnen de leefbaarheidsgelden diverse subsidiemogelijkheden om de plannen te kunnen uitvoeren. Nu vragen om met gemeenten in overleg te gaan om sport en bewegen op de agenda te zetten is volgens D66 niet meer aan de orde. Daarnaast is de provincie al actief op het gebied van *healthy aging*.

Samengevat: sport is belangrijk, maar geen primaire provinciale taak. Geld via leefbaarheidsfondsen lijkt ons een goede provinciale rol.

De heer RAM (PVV): De PVV heeft zich de afgelopen Statenperiode hardgemaakt voor de ondersteuning van sport. We hebben ook al eerder een motie ingediend om meer budget vrij te maken voor het Huis voor de Sport en voor sport- en bewegingsprojecten. De amateursport en de vele bewegingsprojecten zijn voor jongeren en ouderen zeer belangrijk. Daarom zijn wij ook erg blij met het pleidooi van Rob de Waard.

Met name vinden wij de sport belangrijk vanwege onder andere het verenigingsleven in de dorpen, de amateursport, de bewegingsprojecten en de betrokkenheid en gezondheid van burgers. In de provincie Groningen zijn er veel gezondheidsklachten en dit leidt ook tot toename op de druk op de zorg. Er zullen dus veel positieve gevolgen zijn voor de gezondheid, leefbaarheid en de zorg door een actief en hoogwaardig sportbeleid. De sport gaat over naar de gemeenten en is nu een gemeentelijke taak. Dat is nu ook het moment om dit fors te ondersteunen, zodat ook in overleg met de gemeenten de overdracht van sport een permanente plek kan krijgen in het gemeentelijke beleid. Daarom ondersteunt en dient de PVV de moties op initiatief van het CDA en GroenLinks mede in.

Groningen verdient een gezond sportklimaat en wij verwachten dan ook van GS dat de moties actief worden uitgevoerd. Wellicht moet gedeputeerde Wilpstra dan wat harder lopen, maar dat is alleen maar gezond.

De heer STEENBERGEN (ChristenUnie): Eerst een kleine opmerking. Mijn handschrift is gruwelijk beroerd, maar rechtsonder in motie 2 staan mijn naam en mijn partij. Dat hebt u niet benoemd, maar iedereen heeft ook de kopie daarvan kunnen zien.

De VOORZITTER: Bij dezen is die omissie rechtgezet.

De heer STEENBERGEN (ChristenUnie): Akkoord. U hebt aan mijn interruptie al vernomen: wij zitten in een spagaat voor wat betreft motie 1. Ook wij erkennen het belang van sport en het huidige beleid is vastgelegd in 2010 met een horizon van 2016. En nu in 2015 is de wereld veranderd en dan praat ik

niet alleen over sport, maar ook over hoe Groningen eruitziet. Wij weten dat – of het nu 2018 of 2019 is – het aantal gemeenten gaat verminderen. Het belang van sport en tegelijkertijd ook de overdracht van dat beleid op dit moment en van andere taken die bij de gemeenten op het bordje zijn gekomen – wat ook nog niet voorzien was in 2010 – wil de ChristenUnie dan ook onderstrepen door er inderdaad ook voor te zorgen dat de provincie, zolang de herindeling nog geen definitieve vorm heeft, als verbinder in optreedt.

Motie 2 is dan eigenlijk ook uit ons hart gegrepen en daardoor ook mede ondertekend.

Motie 1 blijft inderdaad een probleem houden: het zoeken naar middelen. De dekking is niet provinciebreed, maar het zoeken naar middelen stopt natuurlijk niet vandaag. Dat begint eigenlijk straks alweer op 18 maart na negen uur 's avonds richting de Voorjaarsnota. Dus ik en onze fractie zien daarvoor nog voldoende mogelijkheden.

De heer VEERENHUIS-LENS (Vrij Mandaat): 'Ik vind sport ontzettend belangrijk: het is goed voor de leefbaarheid in de verschillende regio's, het verbetert de gezondheid van mensen en het zorgt voor een gevoel van geluk. Daarnaast vormt een sportief leefklimaat een reden voor mensen en bedrijven om zich in onze provincie te vestigen. In de Groningse sportwereld zijn de verenigingen erg belangrijk. Ze motiveren de mensen om samen te gaan sporten en ze versterken de sociale cohesie in de gemeenschap. Een sportvereniging is daarom niet alleen belangrijk voor een sportieve en gezonde omgeving, maar zorgt ook voor een aangename leefomgeving waar mensen zich met elkaar verbonden voelen. Daarnaast is het geweldig dat de mensen individueel of in groepsverband sporten.'

'Naar mijn mening is het niet aan de provincie om bepaalde sporten belangrijker te achten of meer te stimuleren dan andere sporten. Ik ga voor sport in de breedte en vind elke sport een toegevoegde waarde zolang de mensen het met plezier beoefenen. Vandaar ook dat ik blijvend wil investeren in organisaties als het Huis voor de Sport. Hiermee enthousiasmeer je de Groningers voor de sport, ondersteun je de gemeenten in hun sportbeleid en bevorder je uiteindelijk de gezondheid van de mensen, de leefbaarheid en het vestigingsklimaat.' Dit zijn woorden die zijn opgeschreven door een 24-jarige student uit de Stad.

Mevrouw DE WREDE (PvdD): De Partij voor de Dieren vindt sport een heel belangrijk middel om de volksgezondheid en de sociale cohesie te verbeteren. Niet zozeer om de sport zelf – wij hebben niet zoveel met topsport – het gaat ons om de maatschappelijke effecten. Wij hebben daarom met veel plezier het initiatief van GroenLinks én het CDA toch wel een keer in het bijzonder ondersteund door beide moties te ondertekenen.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Dan ben ik bij Gedeputeerde Staten, de heer Wilpstra.

De heer WILPSTRA (gedeputeerde): Ik ben met gezwinde spoed hierheen gekomen en ik heb ook een korte reactie. Want wij hebben in de commissievergadering ook al zeer uitvoerig over dit onderwerp gesproken. Alle ins en outs zijn daarin op tafel geweest, dus ik kan mij tot een paar hoofdpunten beperken, denk ik.

Dat sporten en bewegen belangrijk zijn zal niemand betwisten. Dat doet het College ook niet. Waar het hierom gaat is dat er hier met alle provincies samen afspraken zijn gemaakt over taakverdelingen en die zijn neergelegd in Kompas 2020. Daar staan de kerntaken ook in benoemd en die zijn ook door uw Staten unaniem aanvaard, moet ik nog een keer constateren.

De heer VEERENHUIS-LENS (Vrij Mandaat): Het is toch juist dat Kompas 2020 provincies niet verbiedt om buiten de kerntaken iets te stimuleren? Bijvoorbeeld Limburg?

De heer WILPSTRA (gedeputeerde): Dat klopt. Het is niet verboden, de provincies hebben een open huishouding. Maar het is wel de bedoeling dat het op zijn minst wel als richtsnoer geldt voor overleg met gemeenten over mogelijke takenoverdrachten en dat is het proces dat wij gestart zijn. Op dit moment is de agenda voor het overleg met de gemeenten nagenoeg gereed en die agenda is in overeenstemming met de gemeenten gemaakt. En om nu voor één beleidsterrein daarop vooruit te lopen vind ik onverstandig of het nou ten positieve is of ten negatieve. Ik denk dat we vast moeten houden aan het overleg met de gemeenten, waarbij we een gezamenlijke route uitstippelen naar een taakoverdracht. En of dat nu over één jaar is, of over twee of drie jaar en onder welke omstandigheden: dat zal onderwerp van overleg zijn met de gemeenten de komende tijd. Dat is de manier waarop we het gaat aanpakken in overeenstemming – ik zeg het nogmaals – met de gemeenten.

De heer KRAJENBRINK (CDA): Nu lijkt er toch wel een breed draagvlak in de Staten over de aanpak en de koers te zijn. U hebt al duidelijk aangegeven dat de primaire taak in de eerste instantie bij de gemeenten ligt. Er wordt ook aangegeven in de motie dat de provincie gaat kijken hoe het naar een hoger plan is te tillen met inachtneming van ieders verantwoordelijkheden. U geeft hier nu uiteindelijk zelf aan dat u dit niet verstandig vindt. Bent u in elk geval bereid die motie uit te voeren wanneer zij aangenomen gaat worden?

De heer WILPSTRA (gedeputeerde): Met betrekking tot motie 1 zal mevrouw Besselink zometeen reageren: die gaat specifiek over het beroep op de leefbaarheidsfondsen.

Met betrekking tot motie 2: ik geef daarbij nog maar een keer nadrukkelijk aan dat het niet aan ons is wanneer de overdracht van taken gebeurt maar ook van de gemeenten, want we doen het gezamenlijk. Als ik motie 2 zo mag uitleggen dat wij op de route met de gemeenten over de overdracht van taken bij sport komen en dan praten over de vraag op welk moment en over onder welke omstandigheden dat gebeurt, dan heb ik daar geen problemen mee.

De heer KRAJENBRINK (CDA): Dat was niet mijn vraag. Want de motie is volgens mij volstrekt helder als het gaat over de opdracht die meegegeven wordt aan het College. De vraag is of u bereid bent om de opdracht zoals die meegegeven wordt richting het College uit te voeren.

De heer WILPSTRA (gedeputeerde): Nou, dan hebt u het specifiek over een passend financieringsvoorstel, neem ik aan. Nou, daar kan ik niet positief op reageren.

De heer VINK (VVD): Dat was ook mijn vraag aan de heer Krajenbrink. Omdat er in de motie *'een passend financieringsvoorstel'* staat, betekent dat per saldo dat u een nieuw provinciaal sportbeleid op wilt gaan zetten en daarmee eigenlijk het hele decentralisatieproces, waar het College mee gestart is, doorkruist.

De heer KRAJENBRINK (CDA): Nee, daar waar het gaat om de kerntakendiscussie hebben wij inderdaad vóórgestemd. Wij vinden echter dat er nog altijd aanpalend beleid kan zijn waar je je aandacht op gaat vestigen, omdat bepaalde zaken wel degelijk een preventieve werking kunnen hebben op die beleidsterreinen die de provincie belangrijk vindt. We hebben in het kader van de jeugdzorg – weet ik ook – voorheen ook geïnvesteerd in het voorliggende veld: dat was ook niet onze primaire taak, die lag ook bij de gemeenten. Maar daar ging een preventieve werking vanuit richting de jeugdzorg waar wij wél een verantwoordelijkheid voor hadden. Dat is een verstandige investering geweest om uiteindelijk die druk op de jeugdzorg te voorkomen. Ik heb net ook in mijn betoog aangegeven dat we de preventieve werking die van sport uitgaat op tal van beleidsterreinen die van belang zijn voor onze provincie, niet moeten veronachtzamen. Daarom moeten wij ook op zoek gaan naar ruimte.

Daarom nogmaals de vraag: als ik het goed interpreteer, bent u dus niet bereid om de motie uit te voeren, ook al krijgt die een meerderheid?

De heer WILPSTRA (gedeputeerde): Met betrekking tot de tweede bullit van punt 2 ontraad ik deze motie, omdat dit vooruitloopt op een discussie die we nog met de gemeenten moeten gaan voeren. En we kunnen in mijn ogen, om op een correcte manier met de gemeenten te opereren, niet een voorbeslag leggen op de uitkomst van dat overleg met de gemeenten op één bepaald beleidsterrein.

De heer KRAJENBRINK (CDA): Ik stel toch nog één keer de vraag, want dat 'ontraden' hebben we nu gehoord. Maar de vraag is: op het moment dat u de motie ontraadt en de Staten toch de uitspraak doen het van belang te vinden dat de motie op een manier uitgevoerd wordt zoals die er staat, dan geven de Staten in meerderheid met deze uitspraak een opdracht mee aan het College. Gaat u als College vervolgens die motie uitvoeren? Ja of nee?

De heer WILPSTRA (gedeputeerde): Ja, het is gebruikelijk dat het College een oordeel geeft en dat is in dit geval ontraden van de motie. En als de stemming op een bepaalde manier uitvalt, dan zullen we daarop reageren.

De VOORZITTER: Akkoord. Ik zit even te kijken: via de interruptie bent u eigenlijk bezig met een volgende fase in het debat naar mijn mening.

De heer BROUNS (CDA): Nou, voorzitter, dat bestrijd ik. En dat wil ik ook wel eerst toelichten voordat ik een interruptie wel of niet van u mag plegen. Maar dit is een essentieel punt in de motie. Er staan indieners vermeld op deze motie. Daaruit kan een indicatie volgen van wat de stelling van deze motie met zich mee kan brengen qua uitslag en het is van essentieel belang voor dit debat om te weten hoe het College daarmee omgaat. Dus ik zou daar wel graag een interruptie over willen plegen.

De heer WILPSTRA (gedeputeerde): Voorzitter, is het gebruikelijk dat over moties die zijn ingediend door welke fracties dan ook, er in de eerste plaats een oordeel is van het College op een motie. Dan volgt de stemming, een motie wordt aangenomen en dan reageren wij daar uiteraard op.

De VOORZITTER: En dan kunt u dat rustig in derde termijn doen als u dat wilt.

De heer BROUNS (CDA): Dan houd ik de mogelijkheid open van een derde termijn na de stemming.

Mevrouw BESSELINK (gedeputeerde): Voor mij ligt korthedshalve motie 1 inderdaad voor om op te reageren. De discussie is heel helder: die hebben we hier ook al vaker in de Staten met elkaar gevoerd. Natuurlijk staan de leefbaarheids gelden open voor eenieder die goede initiatieven heeft, voldoet aan de criteria van de leefbaarheids gelden en die een bijdrage levert aan het regioproof omgaan – zoals wij dat maar met een korte klap hebben genoemd – met de krimp, dus afgestemd met de regio voor elkaar krijgt. En in die zin was ik ook heel erg blij met de woorden van de heer Krajenbrink in toevoeging op wat hier in de motie staat: hij zei zelf dat de provincie die initiatieven niet zelf gaat maken. Die moeten echt door anderen gemaakt worden en moeten van onderop komen. En toen zei u wel dat het zijn doelstelling natuurlijk wel was dat ze wasdom komen en dat snap ik heel erg goed.

Even voordat het beeld ontstaat dat sport echt gewoon niet gewoon hoeft aan te kloppen bij die leefbaarheidsfondsen: dat is niet aan de orde. Er zijn relatief weinig voorstellen gekomen die ter beoordeling voor zijn gelegd en daarvan is een aantal van toe- en een aantal ook van afgewezen. Maar dat heeft gewoon met de criteria te maken. De oproep die u doet om in gesprek te willen gaan: natuurlijk, dat doen wij altijd. Er zijn meerdere sectoren, mensen, initiatiefnemers, burgers, instellingen en groepen die zeggen dat zij graag in aanmerking willen komen voor die leefbaarheids gelden. En als zij vragen of zij daarover met ons in gesprek mogen, dan doen wij dat natuurlijk. Dan gaan we kijken hoe we die voorstellen dat zo vorm kunnen krijgen dat ze ook binnen die leefbaarheids gelden passen. Dus dat is geen enkel probleem.

U hebt een brief gekregen van het College waarin wij aangaven hoe het zich met die leefbaarheids gelden. Daar staat ook *'bij de drie regio's gelabeld'* achter. Concreet betekent dat dat de Eemsdelta – om maar even te zeggen hoe het zit – met de gemeente en 35 partijen een heel plan heeft gemaakt: die gelden zijn allemaal gelabeld. Dus daar zit nu in de Eemsdelta geen ruimte meer in om nog andere dingen toe te voegen. Datzelfde geldt eigenlijk voor De Marne. Oost-Groningen is een ander verhaal, want daar kunnen voor het deel dat nog beschikbaar is, nog plannen gemaakt worden. Daar is sport ook wel nadrukkelijk onderwerp van gesprek geweest, maar de gemeenten hebben met elkaar besloten dat dat uiteindelijk niet voor werd gereden in de projecten. Bij die samenwerking – u gaf het zelf al aan: het moet van onderop komen – vragen wij daarbij om cofinanciering van gemeenten, dus het is een gezamenlijk proces en een gezamenlijke afweging die we met elkaar maken. We kunnen die criteria voor de leefbaarheids gelden niet veranderen. Die wil ik overigens ook niet veranderen omdat ik geloof dat dat de kracht van die gelden is. Dus in die context zullen ze vallen. Dan blijft nog het thema 'innovatief' over: dat onderdeel staat gewoon vrij, daar hebben we een half miljoen per jaar voor beschikbaar en daar passen de plannen goed in. Dus ik denk dat we gewoon met die instellingen gaan kijken naar hoe je plannen kunt ontwikkelen die daarvoor in aanmerking komen. Daar gelden overigens wel exact dezelfde voorwaarden: het moet regioproof zijn, het moet krimpproof zijn én het moet innovatief zijn. Dus dat is nog niet één-twee-drie zo heel gemakkelijk. Maar die exercitie gaan we gewoon met elkaar aan en dan gaan we kijken hoever we komen.

U geeft in de motie wel aan dat in het tweede helft van dit jaar met de uitvoering kan worden begonnen. Als alles meezit, dan zouden er technisch gezien goede plannen kunnen komen voor de tender die in oktober opengesteld wordt. Dan moeten ze dan aangenomen worden en afgewogen worden: dat is in november helder. Tenzij het allemaal nog vóór 1 april kan, maar dat lijkt me wel heel optimistisch. Ik ben een rasoptimist, maar zelfs dat lukt denk ik niet.

De heer VINK (VVD): U noemt nu de innovatieve gelden: daar zou iets in kunnen passen. Maar in uw brief staat ook dat bij initiatieven van onderop uit de bevolking moeten komen. Begrijp ik uit uw

woorden dat u vanuit het College ernaar op zoek wilt gaan om op die manier iets te dekken, terwijl dat niet op die manier in uw brief genoemd wordt?

Mevrouw BESSELINK (gedeputeerde): Nee, dat is ook hoe ik de woorden van de heer Krajenbrink heb begrepen. Daarom was ik ook blij met zijn toelichting: hij heeft ook nadrukkelijk gezegd dat het voor het CDA niet de bedoeling is dat de provincie dat gaat doen. Maar wat wij gaan doen, is in gesprek gaan met de instellingen die van onderop met elkaar moeten gaan kijken, als men iets wil op het gebied van sport, hoe men dat dan gepast krijgt binnen de criteria en wat men daarvoor nodig heeft. Nou, dat betekent dat het krimpproof moet zijn, dat het afgestemd moet zijn met de regio, dat er cofinanciering bij moet zijn, dat daar dus regionaal draagvlak bij hoort en dat het innovatief moet zijn. Die exercitie om te kijken of er nu manieren zijn om daarin een goed project voor de sport te maken, gaan we met elkaar aan en zo heb ik de vraag van de onderschrijvers van de motie ervaren. En als wij daar goede projecten met elkaar voor kunnen vinden, dan moet dat vooral van onderop gebeuren en zal het op zijn vroegst eind dit jaar, begin volgend jaar tot uitvoering kunnen komen.

De VOORZITTER: Dank. Eens kijken: wij hebben de eerste ronde gehad. Daarin is er ook even een stukje gepasseerd waarin duidelijk bepaalde dingen werden ontraden. Daar ontstond even een discussie over en de vraag wat dat in de praktijk kan betekenen.

Ik stel voor dat u nu de tweede termijn doet als Staten en vragen stelt en dat het College die dan beantwoordt. Als het College behoefte heeft om even te schorsen, dan kan dat. Dat lijkt me een op zichzelf verstandig gegeven gezien de aard van de gedachtewisseling van de zijde van de Staten. Dan doen we na de tweede termijn van de Staten de beantwoording en dan zijn we gewoon toe aan de stemmingen. Dan is het op zichzelf een heel klassiek patroon dat zich dan kan ontvouwen. Maar ja, dat hoeft u niet te doen natuurlijk, dat ga ik ook niet allemaal voorschrijven. Iemand stemt, iemand ontraadt het, die doet het wel of niet. Stel even in het ergste geval dat het College de motie niet uitvoert en u zegt van de kant van de Staten: 'Ja, maar dat kan niet. Wat krijgen we nou?' Nou, dan kunt u een motie van wantrouwen indienen of wat dan ook. Dat zijn gewoon de klassieke middelen. Ik zie al een aantal mensen enthousiast denken: dat we dat nog mee mogen maken hier. Maar zover hoeft het ook allemaal niet te komen, dat hangt er maar net vanaf wat er allemaal gewisseld wordt ondertussen, of iemand zich bedenkt en hoe iemand zich politiek opstelt. Dus ik zou eerst maar gewoon simpelweg willen beginnen met de tweede ronde van de zijde van de Staten. Dan volg ik weer dezelfde volgorde als daarstraks in eerste termijn.

Ik begrijp uit uw reacties dat geen van de fracties nog behoefte heeft aan een tweede termijn. Dan kijk ik even naar het College en denk ik dat het een goed moment is om even te schorsen.

De heer WILPSTRA (gedeputeerde): Ja, ik heb behoefte aan een korte schorsing.

De VOORZITTER: Akkoord. Dan schorsen we voor 5 minuten? Ja? Doen we dat.

[Schorsing van 13 minuten.]

De VOORZITTER: Oké, ik probeer weer even de vergadering te herstarten. Eens even kijken: waar wij nu aan toe zouden zijn, is de beantwoording van de zijde van het College. Het is de tweede ronde waarin we nog zitten en de heer Wilpstra heeft het woord.

De heer WILPSTRA (gedeputeerde): We hebben Collegeoverleg gehad en ik kan zeggen dat wij de inhoud van de motie meenemen in het overleg met de gemeenten in het kader van de procedure zoals we die hebben afgesproken ten aanzien van de taak- en rolverdeling samenhangend ook met de vorming van de nieuwe gemeenten per naar verwachting 1 januari 2018.

De VOORZITTER: Dank u. Dan zijn wij denk ik toe aan de stemverklaringen? Ja? Dan sluit de beraadslagingen en wie heeft er behoefte aan een stemverklaring? De heer Schoenmaker namens de Partij van de Arbeid.

De heer SCHOENMAKER (PvdA): De uitleg die de gedeputeerde net aan de motie nummer 2 geeft is voor ons voldoende. Dus hebben wij die motie dan verder niet nodig en zullen wij onze steun aan deze motie intrekken.

De heer BROUNS (CDA): Voorzitter, naar aanleiding van de interruptie die ik eerder gepleegd heb en waarbij u aangaf dat het mogelijk zou zijn om nog een derde termijn te voeren, heeft de CDA-fractie behoefte aan het voeren van een derde termijn.

De VOORZITTER: Ja, dit is ingewikkeld. We hadden net al een stemverklaring, dus we hadden daarvóór de beraadslagingen gesloten.

De heer BROUNS (CDA): Ja, maar u hebt mij verzekerd en uitdrukkelijk gezegd op mijn vraag of een derde termijn nog na de stemming zou kunnen – dat moment wil ik best ook wel even afwachten – met ‘ja’ beantwoord. En aan die toezegging wil ik u houden.

De VOORZITTER: Ja. We halen nu wat verschillende dingen door elkaar, vind ik. Wij hebben hier gewoon net gezegd dat de beraadslagingen gesloten waren. Daarna komt er een stemverklaring. De gedeputeerde – om hem draait het in dit geval – heeft gewoon gezegd wat hij gezegd heeft namens het College. Dat was de aanleiding waarop u naar mijn mening had moeten reageren als u vindt dat het niet acceptabel is, dat u dat niet duidelijk vindt of wat dan ook.

De heer BROUNS (CDA): Voorzitter, ik heb u nadrukkelijk gevraagd – en dat was een heel bewuste vraag – of ik na de stemming de beraadslagingen kon heropenen met een derde termijn. Daar hebt u ‘ja’ op geantwoord. En anders wens ik een schorsing zodat de *streaming* teruggeluisterd wordt en we dat hier ter plekke in deze vergadering behandelen. Ik heb daar een toezegging voor gekregen en daar wil ik deze vergadering aan houden.

De VOORZITTER: Wat niet zinvol is, is dat we via *streamings* elkaar via de orde met allemaal ingewikkeldheden gaan opzadelen. Ik ben er meer voor dat we met elkaar iets doen wat we ook een beetje snappen met elkaar. Blijkbaar is het zo – laten we het maar gewoon even helder houden – dat we aan de stemverklaringen waren begonnen. Ik had de beraadslagingen gesloten, maar u zegt nu dat u nadat de PvdA haar steun aan motie 2 heeft ingetrokken, behoefte hebt aan nog een derde ronde. Dus eigenlijk zegt u dat u de beraadslagingen wilt heropenen. Dat is volgens mij dan wat u vraagt. Daarover gaan de Staten. Als de Staten in meerderheid daarin bewilligen, dan zijn de beraadslagingen heropend. Ik denk dat dat de correcte procedure is. En dan kan er in zo’n heropening ook weer een motie worden ingediend etcetera – dat zijn de normale middelen. Is dat akkoord?

De heer BROUNS (CDA): Dat is wat mij betreft een prima uitleg, voorzitter. Daar kan ik mee leven.

De VOORZITTER: Dan hebben we nu de stemverklaring van één fractie gehad, maar er kan straks nog weer van alles verklaard worden. Dan kijken we even of er een meerderheid is die bewilligt in heropening van de beraadslagingen. Mag ik even zien wie vóór heropening van de beraadslagingen is? Daar is een bewilliging in, zie ik, dus dat kunnen we gewoon doen. Het gaat erom dat er een meerderheid voor is en iedereen zegt dat hij of zij daarin wel mee wil gaan.

Dan zijn we nu gewoon aan de derde termijn toe.

De heer BROUNS (CDA): Voorzitter, dan heb ik nog een ordeverzoek. Dat is gezien de nieuwe omstandigheden dat mijn fractie behoefte heeft aan een schorsing van 5 minuten.

De VOORZITTER: Zullen we daar dan 10 minuten van maken?

De heer BROUNS (CDA): Dat vind ik ook prima.

De VOORZITTER: Ja? Oké. Ik zit even te kijken: even nog een puntje dat heel praktisch is in verband met het eten. Volgens mij gaan we toch proberen af te ronden vóór het eten, hè? Anders wordt het niet helderder of beter door dat nog heel lang te rekken. Dus u biedt 5 minuten aan, dan doe ik toch die 5 minuten. Hartelijk dank.

[Schorsing van 8 minuten.]

De VOORZITTER: Eens kijken. Ik stel voor dat we weer gaan beginnen. We hebben de schorsing gehad, we zitten in de derde termijn en voordat we aan de derde termijn waren begonnen, heeft de fractie van het CDA gevraagd om een schorsing. En ik begreep ondertussen ook dat er nog weer een ander schorsingsverzoek is. Is dat correct?

De heer MASTENBROEK (SP): Ja, wij willen toch nog wat langer schorsen en het lijkt dan praktischer om nu te gaan eten. Maar dat had u net al besproken.

De VOORZITTER: Namens wie vraagt u die schorsing?

De heer MASTENBROEK (SP): Nou, in ieder geval namens GroenLinks, mijn eigen fractie en volgens mij ook het CDA. Wij hebben nog wat meer tijd nodig.

De VOORZITTER: U hebt nog wat meer tijd nodig voor overleg ter voorbereiding van uw derde termijn. Dan stel ik het volgende voor: het is nu tien voor half zeven. Dan vraag ik u ook echt met elkaar uw huiswerk te doen tijdens de etenspauze. Zullen wij gewoon weer beginnen om zeven uur? Dat lijkt me dan correct. Ik schors de vergadering.

[Schorsing van 40 minuten.]

De VOORZITTER: Wij heropenen de vergadering. Er waren verschillende verzoeken om schorsing. Die hebben we successievelijk allemaal geïntegreerd in de eetpauze en daarmee is het zeven uur geworden. En ik constateer dat we in de volgende fase zitten. We zijn volgens mij bij de derde ronde. En in die derde ronde kunt u, als u wilt, wat u in de tweede ronde niet gedaan hebt, alsnog een vraag stellen aan het College en het College kan daar ook nog op reageren. Daarna kan ik niet anders dan gewoon zeggen dat de beraadslagingen gesloten zijn en we tot de stemmingen overgaan.

Nou, dan zijn er twee mogelijkheden – ik probeer het even goed uiteen te zetten. In de ene situatie kunt u een algemeen gevoel hebben en zeggen: 'Prachtig, de motie wordt aangenomen. Het College heeft daar het zijne over gezegd en het is prima zoals GS daarmee omgaat – niks aan de hand.' Situatie twee is dat de motie niet wordt aangenomen. En als de motie wordt ingetrokken of aangehouden dan speelt zij verder het hele stuk niet meer mee, vanzelfsprekend, dan is dat allemaal vervallen.

Maar de motie kan ook worden aangenomen en u kan vinden dat het College niet oké daarmee om wil gaan zoals GS in zijn reactie aangegeven heeft. Nou, in dat geval – dat heb ik eerder al zo neergezet – kunt u ook nog weer om heropening van de beraadslagingen verzoeken, omdat de motie is aangenomen en het College haar naar uw indruk niet goed – of helemaal niet of half of op de kop – wil uitvoeren en dan kunt u opnieuw uw oordeel daarover geven. Dat kan altijd, dat is aan de meerderheid van de Staten, dus daar gaat uzelf over.

Is het nu helder? Ja? Mooi, dan ga ik het zo doen en dan begin ik eerst met de derde ronde. En dan kijk ik nog eventjes of iemand daar behoefte aan heeft. Ik kijk als eerste naar GroenLinks; het worden dus nu geen hele betogen meer, maar korte strakke opmerkingen c.q. vragen. Dat geldt niet alleen voor mevrouw Van Galen, maar voor u allemaal. Of had ik beter misschien eerst de heer Krajenbrink aan het woord moeten laten? Nee, dit is goed zo, ik zie hem zwaaien. U mag dus als eerste, mevrouw Van Galen.

Mevrouw VAN GALEN (GroenLinks): Ja, naar aanleiding van de beantwoording van de gedeputeerde waarbij hij het had over 'meenemen in de gesprekken over de nieuw te vormen gemeenten' het volgende. De strekking van de motie is toch echt dat er nu actie komt. Dat was ook de strekking van onze eerste termijn: het gaat ons om de kinderen van nú die nu kampen met overgewicht waar we nú iets aan moeten doen, dus niet op de lange termijn doorschuiven. Dus graag toch nog een wat concreter antwoord van de gedeputeerde hoe hij nu precies de motie uit gaat voeren als er een meerderheid is voor de motie.

En dan toch ook een vraag aan de PvdA: de motie is niet veranderd, dus we zijn toch wel verbaasd dat de ondersteuning van die fractie is ingetrokken. We zijn toch ook wel benieuwd wat daar precies veranderd is.

De heer KRAJENBRINK (CDA): De motie is volstrekt helder. Wij kiezen voor een sportbeleid met een stevige ambitie, waarin we met elkaar – met de gemeenten – in overleg gaan om te komen tot een hoger ambitieniveau c.q. een hoger planniveau. We hebben daarover met elkaar een motie in elkaar gezet met een aantal handtekeningen eronder en we hopen dat die handtekeningen langer gelden dan drie uur.

De uitleg die de gedeputeerde aan de motie geeft is een andere dan de strekking van de motie zoals die er staat. We moeten zo snel mogelijk aan de slag zien te komen tot een sportniveau dat een hoger plan impliceert dan het huidige. En wij verwachten dan ook dat de motie op deze

manier wordt uitgevoerd en niet op een interpretatie van een gedeputeerde die volstrekt anders is. Graag daarover duidelijkheid en wat ons betreft mag het niet zo zijn dat straks de mensen in de regio, die hun kinderen graag aan sport willen laten doen en dat willen stimuleren, in de kou komen te staan door politiek gekonkel binnen de coalitie.

Mevrouw BECKERMAN (SP): Ik heb me aan twee dingen wel vrij ernstig gestoord in dit debat. En het allereerste is dat wij in het presidium – en de hier aanwezige fractievoorzitters weten dat – hebben gevraagd om dit punt gewoon als geheel agendapunt te behandelen. Wij wilden daarbij graag een *maidenspeech* doen en toen werd door een meerderheid helaas tegen onze wil in besloten dat dit een kort agendapunt zou worden, waarbij simpelweg moties werden ingediend waarbij wij dan maximaal 1 minuut lang op zouden kunnen reageren. Ik heb mij er wel aan gestoord dat bij die afspraak, geheel tegen onze wens in, vervolgens erg veel ruimte is gelaten om toch van alles te doen. Ik vind dat toch wel heel vreemd, want wij hebben daar toch heel duidelijk om verzocht.

Het tweede punt waar ik mij ernstig aan stoort: we hadden bedacht dat wij een woordvoering wilden doen en ons aansluiten bij de motie, maar wij wilden iets verdergaan. De SP heeft ook al twee keer dit jaar een voorstel gedaan om de pot leefbaarheid te vergroten, dus wij wilden nog net iets verdergaan. Wij hebben met zeer liefde ingestemd met dit goede verzoek uit die twee moties om meer te doen voor de sport. We hebben ons er dan ook aan gestoord dat er wéér onduidelijkheid is ontstaan of het College die motie wel wil uitvoeren.

We vinden beide punten een erg vreemde gang van zaken en wij hopen inderdaad ook met het CDA dat de handtekening van de Partij van de Arbeid blijft staan óf dat de gedeputeerde alsnog de toezegging doet dat de motie goed wordt uitgevoerd.

De heer RAM (PVV): De PVV vindt de toezegging van GS onvoldoende. Onze conclusie is dat de moties niet worden uitgevoerd. We willen graag weten of u de motie geheel c.q. volledig gaat uitvoeren als deze wordt aangenomen.

Daarnaast zijn we erg teleurgesteld in de PvdA: de steun voor deze motie intrekken op het laatste moment is onbegrijpelijk. Ook onbegrijpelijk dat de PvdA ook geen antwoord geeft op de vraag van GroenLinks. U loopt weg voor uw verantwoordelijkheid en wat is uw handtekening nog waard?

De heer STEENBERGEN (ChristenUnie): De derde termijn kan kort zijn. Er is nog een vraag aan de gedeputeerde. In de meerjarenraming staat een post van 200.000 euro opgenomen, niet alleen tot 2016 maar die loopt schijnbaar door. In mijn bijdrage ben ik ervan uitgegaan dat dat tot 2016 was en toen heb ik ook het woord 'herindeling' genoemd. Dat is mij op dit moment niet helemaal duidelijk, ik zou graag een verduidelijking daarvan willen.

De heer VEERENHUIS-LENS (Vrij Mandaat): Ik sluit mij aan bij de woorden van de heer Krajenbrink, mevrouw Van Galen en de heer Ram.

De heer KRAJENBRINK (CDA): Ik had nog een vraag aan de ChristenUnie. Ook uw naam staat onder de motie als mede-indiener en ik wilde de vraag stellen of de ChristenUnie staat voor haar handtekening.

De heer STEENBERGEN (ChristenUnie): Ja, u hebt mijn motivatie in de tweede termijn gehoord en dat is de aanname dat na 2016 er geen budget meer zou zijn voor sport. Ik heb in de meerjarenraming gezien dat dat wél het geval is. Ik kan u in ieder geval uit de droom helpen: het wordt wat mij betreft geen avond van Norbert Schmelzer of Hans Wiegel.

De heer KRAJENBRINK (CDA): Ik stel nogmaals de vraag: gaat u uw handtekening als indiener van de motie af? Of houdt u die staande, mede gelet ook op het feit dat in uw verkiezingsprogramma wordt aangegeven dat de provincie een stimulerende en faciliterende rol kan hebben op het terrein van brede sport en gehandicaptensport?

De heer STEENBERGEN (ChristenUnie): Als er 200.000 euro beschikbaar is voor sport, dan is daarmee de motie overbodig en mijn vraag aan de gedeputeerde is of dat het geval is.

Mevrouw DE WREDE (PvdD): Ik sluit me ook aan bij de heer Krajenbrink van het CDA, mevrouw Van Galen van GroenLinks en de heer Ram van de PVV.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. En dan ben ik weer bij het College van GS, de heer Wilpstra.

De heer WILPSTRA (gedeputeerde): Ik heb op dit moment geen aanleiding om iets anders te zeggen dan wat ik heb gedaan. Dit zeg ik in de richting van mevrouw Van Galen, de heer Krajenbrink en de SP.

Met betrekking tot de vraag van de heer Steenbergen: dat is correct, er staat 2 ton voor in de begroting. Die staat er alleen sinds 2010 – als ik het goed heb. En vorig voorjaar is er op verzoek van uw Staten een extra bedrag van 50.000 euro bijgeraamd; dat is incidenteel voor apparaatskosten. Dat is de situatie.

Mevrouw HOMAN (GroenLinks): Ik hoor twee verschillende dingen. Eerst hoorde ik u volgens mij bij uw vorige beantwoording zeggen dat het tot 1 januari 2018 wordt opgerekt. We hebben het hier over een bedrag van 200.000 euro per jaar tot en met 2015 en wellicht 50.000 euro apparaatskosten. Maar dan zie ik nog steeds een heel groot gat en dat is niet wat we met deze motie bedoelen. Kunt u dat uitleggen?

De heer WILPSTRA (gedeputeerde): Ik heb gezegd dat wij op korte termijn afspraken hebben met de gemeenten om in overleg te gaan over diverse taken die op de rol staan om te worden overgedragen. Daar gaan we met de gemeenten over in discussie. Sommige taken kunnen op de korte termijn worden overgedragen, andere hebben wat meer tijd nodig en er zijn ook wat taken bij wellicht – dat kan ik nu niet overzien – die nóg langer nodig hebben om overgedragen te kunnen worden op een goede manier. En in dat kader is 2018 natuurlijk ook wel aan de orde, maar dat wil niet zeggen dat op 1 januari 2018 diverse taken in één keer worden overgedragen. Dat heb ik ook helemaal niet gezegd.

Mevrouw HOMAN (GroenLinks): Is dit nu de uitleg van het huidige College of is dit nu de uitleg van wat u met de motie zou doen als die aangenomen zou worden?

De heer WILPSTRA (gedeputeerde): Wat ik met de motie zou doen als die wordt aangenomen heb ik in tweede termijn gezegd. Ik heb daarnet ook gezegd dat ik daar niets aan heb toe te voegen. Nu ging het in antwoord op de vraag van de heer Steenbergen over de vraag of er nu 2 ton in de begroting zit. Nou, dat is het geval.

De VOORZITTER: Akkoord. Dan hebben we dat deel gehad. En dan zijn we bij de stemmingen, maar dan eerst nog de behoefte peilen aan een stemverklaring. Is er nog iemand die daar behoefte aan heeft? Ik zie de heer Steenbergen van de ChristenUnie,

De heer STEENBERGEN (ChristenUnie): Gezien de beantwoording van de gedeputeerde zal ik, zoals al door onze fractie aangekondigd zojuist, de steun bij motie 2 intrekken.

De VOORZITTER: Akkoord. Nog andere stemverklaringen? Niet? Dan zijn we toe aan de stemming. De heer Brouns, hebt u ook een stemverklaring?

De heer BROUNS (CDA): Nee, ik heb een verzoek als u overgaat tot de stemming.

De VOORZITTER: Ja, dat mag. Maar ik ben nu wel even met de stemverklaringen bezig.

De heer BROUNS (CDA): U sloot de stemverklaringen af en u wekte de indruk dat u overging naar de stemming over de moties. Als dat niet zo is, dan wacht ik wel even.

De VOORZITTER: Nee. Er zijn dus geen verdere stemverklaringen? Akkoord, dan wil ik inderdaad overgaan tot de stemmingen en daar wilt u nog een procedureel voorstel bij doen?

De heer BROUNS (CDA): Dat klopt, wij zouden graag een hoofdelijke stemming willen aanvragen.

De VOORZITTER: Bij welk onderdeel? Toch niet bij allemaal, hè?

De heer BROUNS (CDA): Het gaat om motie 2 – het zijn er gelukkig maar twee, voorzitter.

De VOORZITTER: Ja oké, motie 2. Dat kan.

Dan beginnen we eerst maar eens bij motie 1. Wie is vóór motie 1? Dat zijn de fracties van de Partij van de Arbeid, de Partij voor de Dieren, Vrij Mandaat, de SP, GroenLinks, D66, de PVV, de

ChristenUnie en het CDA. En wie is daartegen? Dat is de fractie van de VVD. Dan is deze motie aangenomen.

Dan ben ik bij motie 2 en daarbij beginnen we zometeen met de hoofdelijke stemming in de juiste volgorde, waarvan het begin is te bepalen via loting. Dan begin ik bij nummertje 41 op de lijst en dat is mevrouw De Wrede. De hoofdelijke stemming van de Staten over motie 2 is als volgt: mevrouw De Wrede stemt vóór, mevrouw Wulfse stemt tegen, de heer Zwertbroek stemt tegen, de heer Bakker stemt tegen, de heer Batterman stemt tegen, de heer Batting stemt tegen, mevrouw Beckerman stemt vóór, mevrouw Beenen stemt tegen, de heer Bezuijen stemt vóór, de heer Brouns stemt vóór, de heer Dieters stemt tegen, mevrouw Van Galen stemt vóór, mevrouw De Graaf stemt tegen, mevrouw Van der Graaf stemt tegen, mevrouw Gruben stemt tegen, mevrouw Hazewinkel is afwezig, mevrouw Hemmes stemt vóór, mevrouw Homan stemt vóór, de heer Hut stemt tegen, de heer Jansen stemt vóór, de heer Van Kesteren stemt vóór, de heer Keurentjes stemt vóór, mevrouw Van Kleef stemt vóór, de heer Krajenbrink stemt vóór, de heer Mastenbroek stemt vóór, de heer Meesters stemt tegen, de heer Miedema stemt vóór, mevrouw Mortiers stemt tegen, de heer Oosterhuis stemt tegen, de heer Ram stemt vóór, de heer Rijploeg stemt tegen, de heer Schoenmaker stemt tegen, de heer Spoeltman is afwezig, de heer Steenbergen stemt tegen, mevrouw Uuldriks is afwezig, de heer Veerenhuis-Lens stemt vóór, de heer Vink stemt tegen, de heer Visser stemt tegen, de heer De Vries stemt tegen en de heer Wolters stemt vóór. Dan hebben we alle leden gehad en dan gaan we even kijken naar de uitslag van de stemming over motie 2. De uitslag zoals die mij gemeld is, is 17 stemmen vóór en 20 stemmen tegen. Dan is deze motie verworpen.

Dan zijn we daarmee aan het eind van dit agendapunt gekomen.

4. Hamerstukken

B.1 Voordracht van Gedeputeerde Staten van 25 november 2014, nr. 2014-44.922, LGW, betreffende het voornemen voor het uitvoeren van voorbereidingen tot het treffen van een Gemeenschappelijke Regeling in de vorm van een bedrijfsvoeringsorganisatie voor het verrichten van uitvoerende taken op het terrein van natuur, landinrichting en grondzaken, voor zover deze taken thans worden verricht door de Dienst Landelijk Gebied (65/2014)

Zonder beraadslaging of stemming vastgesteld.

B.2 Voordracht van Gedeputeerde Staten van 9 december 2014, nr. 2014-49.489, FC, ter vaststelling van de incidenteel beschikbare weerstandscapaciteit voor het opvangen van incidentele risico's alsmede van de Kadernota Risicomanagement provincie Groningen (68/2014)

Zonder beraadslaging of stemming vastgesteld.

B.3 Herziene voordracht van Gedeputeerde Staten van 27 januari 2015, nr. 2015- 02576, ECP, betreffende consultatie van Provinciale Staten over het principebesluit van Gedeputeerde Staten om het project “Versterking Innovatieve Bedrijvigheid Personalized Health” te subsidiëren (69a/2014)

Zonder beraadslaging of stemming vastgesteld.

B.4 Voordracht van Gedeputeerde Staten van 9 december 2014, nr. 2014-50.403, ECP, ter vaststelling van het uitvoeringskader van het programma 'Innovatief en Duurzaam MKB Groningen-2' (70/2014)

Zonder beraadslaging of stemming vastgesteld.

B.5 Voordracht van Gedeputeerde Staten van 16 december 2014, nr. 2014-51.832, ECP, over het verstrekken van een lening aan de Coöperatieve Kredietunie Groningen U.A. te Groningen (71/2014)

Zonder beraadslaging of stemming vastgesteld.

B.6 Voordracht van Gedeputeerde Staten van 16 december 2014, nr. 2014-52.475, FC, over het voornemen voor het verstrekken van een achtergestelde lening aan de Nederlandse Waterschapsbank (72/2014)

Zonder beraadslaging of stemming vastgesteld.

B.7 Voordracht van Gedeputeerde Staten van 16 december 2014, nr. 2014-52443, VV, over de verlenging busconcessie Groningen en Drenthe (73/2014).

Zonder beraadslaging of stemming vastgesteld.

B.8 Voordracht van Gedeputeerde Staten van 16 december 2014, nr. 2014-47.635, BJC, ter vaststelling van de wijziging van de Archiefverordening provincie Groningen 1996 (74/2014)

Zonder beraadslaging of stemming vastgesteld.

B.9 Bekrachtiging geheimhouding van de GREX 2015 die als bijlage is opgenomen bij de voordracht van Gedeputeerde Staten van 20 januari 2015, nr. 2014-51.517, PPM, betreffende Projectplan Blauwestad

De VOORZITTER: Van dit punt geef ik nog even de onderbouwing van de geheimhouding. Openbaarheid van de GREX kan de financiële belangen van de provincie ernstige schade toebrengen gelet op artikel 25 tweede lid van de Provinciewet in samenhang met artikel 10, tweede lid aanhef en onder b van de Wob leggen wij u dan ook geheimhouding van de GREX 2015 op. Wij stellen u voor om deze geheimhoudingsplicht in uw eerstvolgende vergadering te bekrachtigen – dat is dus nu het voorstel.

En dan zeg ik even aanvullend het volgende. Alle jaarlijkse grondexploitatieoverzichten van Blauwestad zijn tot op heden als geheime stukken behandeld en als zodanig bekrachtigd door PS. Ook de *second opinions* van AT Osborne op de GREX'en zijn geheim. Deze *second opinions* zijn ooit op verzoek van de SP ingesteld. Ik weet niet of dat er wat toe doet, maar in ieder geval lees ik de hele riedel maar even voor.

Oké, ik ga naar mevrouw Beckerman.

Mevrouw BECKERMAN (SP): Mijn partij heeft grote twijfels bij de geheimhouding. We hebben soms uitzonderingen gemaakt voor personen en grondposities. Wij hebben er even overleg over gehad. Bij Blauwestad hebben we natuurlijk al heel vaak een debat aangevraagd en ook binnenkort zullen wij dat debat aangaan. Wij zouden het liefst nu zien dat alles in de openbaarheid gebeurt en zouden daarom geacht willen worden om tegen deze voordracht te hebben gestemd.

Met inachtneming van de tegenstem van de SP-fractie tegen de geheimhouding onder punt B.9., zonder verdere beraadslaging of stemming vastgesteld.

5. Ingekomen brieven

a. Ingekomen brieven van Gedeputeerde Staten (zgn. C-stukken)

Voorgesteld wordt de volgende stukken voor kennisgeving aan te nemen:

1. brief van GS van 7 oktober 2014, nr. 2014-40.650/41/A.9. LGW betreffende ontwerp besluit KRW doelen, status en begrenzing 2016-2021;
2. brief van GS van 30 oktober 2014, nr. 2014-44.077/44, ECP, betreffende Akkoord - VisWad;
3. brief van GS van 4 november 2014, nr. 2014-44.818/45/A.7, PPM, betreffende stand van zaken uitvoeringsopgave Ontwikkelingsvisie Eemsdelta;
4. brief van GS van 4 november 2014, nr. 2014-44.978/45/A.6, OM betreffende informatie over schaliegas;
5. brief van GS van 4 november 2014, nr. 2014-43.959/45/A.14, OM betreffende jaarprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving 2015;
6. brief van GS van 11 november 2014, nr. 2014-41.651/46/A.13, LGW, betreffende verzoek tot goedkeuring Faunabeheerplan Groningen 2014-2019 door Faunabeheereenheid Groningen;

7. brief van GS van 12 november 2014, nr. 2014-46.226/46/A.16, PPM betreffende bestuurlijke organisatie en bestuurscultuur – Taak en Roldiscussie provincie Groningen en gemeenten;
8. brief van GS van 13 november 2014, nr. 2014.46522/46/A.19, ECP, betreffende (aangekondigde) herstart Aldel;
9. brief DB SNN van 18 november 2014, kenmerk UP-14-19650, betreffende uitkomsten BO MIRT 27-10-2014 met diverse bijlagen waaronder Energieke Noorderruimte, de MIRT-gebiedsagenda Noord-Nederland 2014. Ingekomen stuk alle commissies;
10. brief van GS van 21 november 2014, nr. 2014-44.928/47, LGW, betreffende toezegging overzicht bestuurlijk rechtsoordelen Natuurbeschermingswet 1998;
11. brief van GS van 25 november 2014, nr. 2014-48.560/48/A.9, VV, betreffende tarieven openbaar busvervoer Groningen en Drenthe 2015 en studenten OV-chipkaart;
12. brief van GS van 16 december 2014, nr. 2014-52.091/51/A.17, ECP, betreffende toezegging over de voortgang van verkenning samenwerkingsopties;
13. brief van GS van 16 december 2014, nr. 2014-52.261/51/A.13, FC, betreffende Onderwerpkeuze en aanpak onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid 2014 Programma Energiek Groningen;
14. brief van GS van 16 december 2014, nr. 2014-48.565/51/A.29, ECP betreffende eindevaluatie Budget Evenementen over de jaren 2011-2014;
15. brief van GS, nr. 2014-50.947/51/A.16, JGD betreffende mededeling inzake kwartaalrapportages BJJ en Jeugdzorgaanbieders 2015;
16. brief van GS van 16 december 2014, nr. 2014-48.520/51/A.11, FC betreffende onderbrengen bankzaken bij een eerlijke bank;
17. brief van GS van 17 december 2014, nr. 2014-52.150/51/A.20, VV, betreffende nachttreinen van en naar Groningen;
18. brief van GS van 17 december 2014, nr. 2014-52.408/51/A.18, ECP, betreffende interprovinciaal uitvoeringskader Toerisme en Recreatie en Landschap en Cultuurhistorie Waddenkust;
19. brief van GS van 17 december 2014, nr. 2014-53.170/51, PPM betreffende winningsbesluit gaswinning Groningenveld (*op 18 december 2014 in commissieverband besproken*);
20. brief van GS van 18 december 2014, nr. 2014-53.524/51/A.31, ECP, betreffende AB GSP 19 december 2014;
21. brief van GS van 19 december 2014, nr. 2014-2014-52-636751/A.28, WE, betreffende start marktbenadering Aanpak Ring-Zuid;
22. brief van GS van 23 december 2014, nr. 2014-53.934/51, PPM, betreffende vergadering Dialoogtafel 12 januari 2015 (*op 7 januari in commissieverband besproken en vervolgens in het Dialoogtafeloverleg van 12 januari aan de orde geweest*);

Zonder beraadslaging of stemming wordt met de voorstellen ingestemd.

b. Ingekomen stukken van derden

De volgende stukken hebben op de agenda's van de Statencommissies gestaan.

Voorgesteld wordt deze stukken voor kennisgeving aan te nemen:

1. brief van het Planbureau voor de Leefomgeving van 7 november 2014 betreffende aanbiedingsbrief 'Beoordeling Programmatische Aanpak Stikstof', met als bijlage het rapport;
2. e-mail van de heer Rietveld, NLVOW, van 12 november 2014 betreffende gedragscode NLVOW;
3. brief van B&W gemeente Stadskanaal van 20 november 2014 betreffende windpark De Drentse Monden en Oostermoer;
4. brief van B&W gemeente Borger-Odoorn van 26 november 2014 betreffende Windmolenpark Drentse Veenkoloniën;
5. e-mail van N.N.C.T. Hof, Stichting Ganzenbescherming Nederland, van 11 december 2014 betreffende nota's t.b.v. besluitvorming Natuur en Fauna in uw provincie;
6. e-mail van W. Vogelesang, NLVOW van 2 december 2014 'de overheid is uw beste vriend';
7. brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 5 december 2014, kenmerk 2014-0000621808, betreffende de wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen;
8. brief van J. Brugman en M.L. Wijk, Vereniging de Hoornsche Dijk en omgeving, van 8 december 2014 betreffende afschrift bezwaar voorontwerp bestemmingsplan Noordoosthoek Hoornse Meer;
9. brief van B&W gemeente Stadskanaal van 15 december 2014, kenmerk /UIT-14011226, betreffende windpark De Drentse Monden en Oostermoer;
10. brief van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur van 15 december 2014, kenmerk RLI-2014/4626, betreffende publicatie Rli-advies 'Vrijkomend rijksvastgoed' met bijlage;

11. brief van ing. H. Buikhuizen van 16 december 2014 betreffende 'de ongemakkelijke waarheid over windmolens';
12. e-mail Vereniging voor School- en Dorpsbelangen Tjuchem, d.d. 10 november 2014 betreffende verdubbeling N33-midden, inclusief bijlagen;
13. brief van FNV Bondgenoten, d.d. 20 november 2014 betreffende zwartboek 'Losse kaartenverkoop OV';
14. afschrift brief gemeente Winsum aan staatssecretaris Mansveld, d.d. 20 november 2014 betreffende verzoek tot aanpassen onbeveiligde spoorwegovergangen;
15. brief van B&W van de gemeente Bedum van 8 december 2014 betreffende raadsbesluit oostelijke ontsluitingsweg Bedum;
16. brief van A.J. van de Wiel van 11 december 2014, betreffende de toekomstige spoorwegverbinding Roodeschool - Eemshaven;
17. e-mail van de heer R.H. van der Ploeg van 19 december 2014 betreffende openbaar vervoer vanaf 14 december 2014 (*in handen gesteld van Gedeputeerde Staten*);
18. brief van de heer Verhoef van 14 november 2014 betreffende begroting 2015 van de provincie Groningen;
19. e-mail van mevrouw Groeneveld van 25 november 2014 betreffende informatievoorziening minister Kamp en NAM/ Shell;
20. brief van W. Tepper van 2 december 2014 betreffende afwikkeling aardbevingsschade;
21. brief van de heer Vollenbroek van 27 november 2014 betreffende Kwik problematiek in Noordzee en Waddenzee;
22. circulaire ministerie van BZK van 28 november 2014 betreffende per 1 januari 2015 geïndexeerde bedragen voor politieke ambtsdragers van provincies en een bevestiging van de correctie m.b.t. de tegemoetkoming ziektekostenverzekering voor staten- en commissieleden;
23. brief van BZK van 12 december 2014, betreffende financieel toezicht: vorm en bevindingen 2015 (*in handen gesteld van Gedeputeerde Staten*);
24. brief van de heer mr. drs. A.J.W. Kamminga van 2 januari 2015, betreffende artikel 'Verlening OV-concessie Groningen – Drenthe niet toegestaan'.

Zonder beraadslaging of stemming wordt met de voorstellen ingestemd.

6. Notulen vergaderingen Provinciale Staten van 5 november 2014 en 10 december 2014

Zonder beraadslaging of stemming aangenomen.

7. Kortetermijnagenda volgende cyclus commissievergaderingen

De VOORZITTER: In het presidium is afgesproken de geplande commissies voor april te laten vervallen in verband met het introductieprogramma van de nieuwe Statenleden.

Op 22 april is er een reservecommissie gepland voor de onderwerpen die niet uitgesteld kunnen worden tot de commissievergadering van mei 2015.

Zonder beraadslaging of stemming wordt met dit voorstel ingestemd.

8. Sluiting

De VOORZITTER: Dan sluit ik hiermee de vergadering. (19.24 uur).

